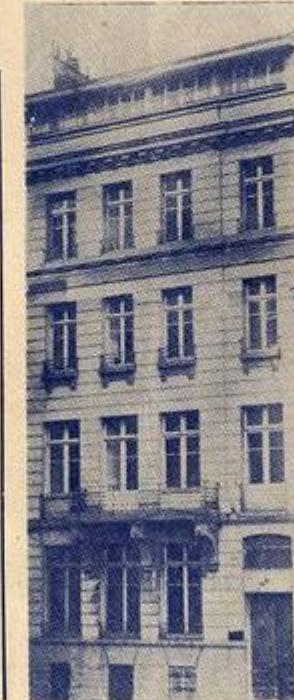

L. 03 U ★ U k l ★ Կ Ե Ա Ն Ք Ը

1909 ին հիմնած անձ

“ՎՈՐ ԴՊՌՈՅ” ԿԵԱՆՔԸ

1950-52 թ.

*Document appartenant à
et numérisé par
Ara Kebapcioglu, Paris
Hintliyan 1961-66*

ԽՈԹԱՆԳՈՒՅ
Տաղապահ ՀԱՅԻԻՆ

1952

Դրիպակ

(Ար խնդրուի ուղղել կարգալ սկսելի առաջ)

<i>Եջ</i>	<i>Տող</i>	<i>Միտ</i>	<i>Ճիշտ</i>
21—	զերջին—	կտթի	կտթի
22—	3րդ — սպարտականութիւնը	սպարտականութիւնը զաւակներու.	իրենց զաւակներուն
23—	3րդ — հնք, գժբաղդաբար	հնք գժբաղդաբար	
32—	10րդ — արուեստագէտ	արուեստագէտ	
34—	21րդ — ունեալ	ունենալ	
37—	10րդ — եղբօրմէս	եղբօրմէս	
39—	12րդ — ջերմասին	ջերմագին	
39—	զերջին — բանեցիք	բանեցէք	
40—	13րդ — Աձանեան	Աձանեան	
40—	26րդ — Հիմնարկութեան	Հիմնարկութեան	
48—	18րդ — Դեղաբուեստական	Դեղաբուեստական	
49—	10րդ — չափազանց	չափազանց	
58—	29րդ — կամար	կամար	
59—	8րդ — զու	զու	
59—	12րդ — զլորին	զլորին	
60—	19րդ — ձշպահութեանց	ձշպահութեանց	
61—	7րդ — ջէր	ջէր	
62—	20րդ — չարթուան	չարթուան	
63—	4րդ — ջանքը	ջանքը	
70—	8րդ — կողմէ	միջոցաւ.	
72—	1ին — օրուան	(աւելորդ բառ է)	
76—	29րդ — թանձրանայ	թանձրանայ	
83—	22րդ — զու լոսդ	զու լոսդ	

1909 ★ Օ Ե Ւ ★ Կ Ե Ա Հ Ք

1909 ին հիմնուած

“ՆՈՐ ԴՊՌՈՅ” Ի

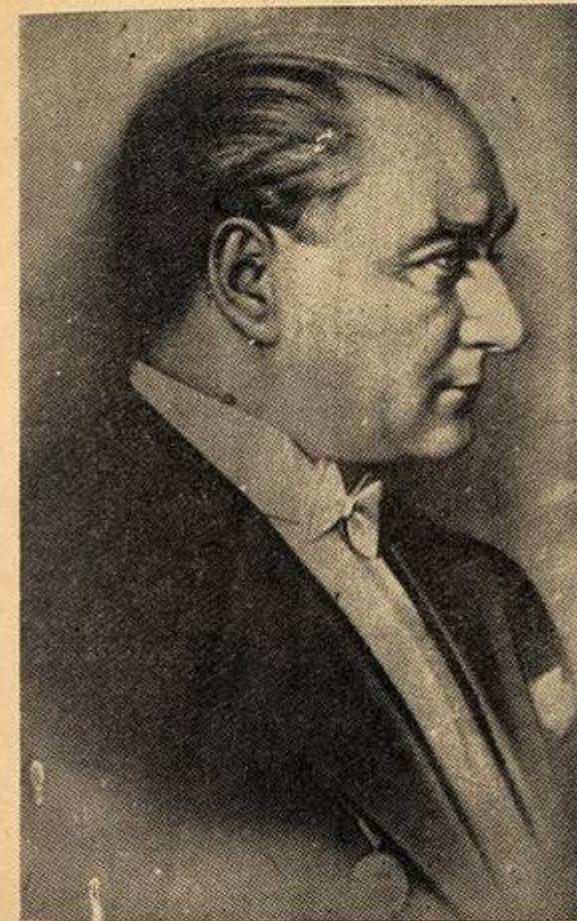
ԿԵԱՆՔԼ

1950-52 ԻՆ

ԽՍԹԱՆՊՈՒՆ

Տաղարան ՆԱՄԻՒՆ

1952

ATATÜRK

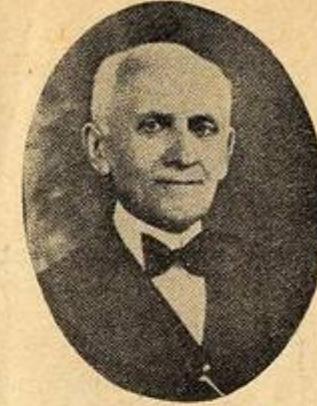
Güzel Yurdumuzun Büyük Kurtarıcısı

CELÂL BAYAR
Değerli Cumhurbaşkanımız

ՅՈՒՆԱՆԵԼՈՅ Թ. ՀԻՆԴԵԱՆ
Հիմնադիր՝ Տնօրիչ
«Նոր Դպրոց» ի
1909—1950

ԳԱԼՈՒՍ Ա. ՄԱԿԱԹԵԱՆ
Հիմնադիր՝ Տնօրիչ
«Նոր Դպրոց» ի
1909—1924

Պ.Ա.Հ. Թ. ՀԻՆԴԵԱՆ
Հիմնադիր
1950

ՕՐ. ԳԵՂԱՆՈՅՑ ԹԵՐԶԵԱՆ
Տնօրիչնուհի
1950

Սոյն համոր կ'ուզեմ Զօնի եռ անուանդ, սիրելի Եղայր, բայց, միեւնոյն առն սարսափը կը պատ գիս. Յաջողա՞ծ եմ արզեօք իր բարձրութեան վրայ պանել այն Գործը զոր յանձնեցիր ինձ.

Ընդհանուր գնահատակը եւ վասարութիւնը որ զոյտիւն տնին միւս «Եռ Գպրոց»ի նանդեպ, կրնա՞մ իմ առավելութեան յաջողութիւնը նկատել:

Այդ պարագային խոկ, ինձ կը մնայ միւս փափակդ իրականացնելու աշխատի. վարժարանին Յարասեւու թիւնը:

Առօր իրականացնումք մէկէ առելի պայմաններու կը կարօֆի, որոնց զլսաւոր սփական էկնի մը տրացումն է. Եպատակայարժան էկնի մը զնումին կամ չինութեան համար պէտք եղած նիւրական անհանհետութիւնը «Եռ Գպրոց»ի կուրելութեան սահմաններն ինուն է:

Արքա՞ն փափակելի պիտի ըլլար որ զնուելին նախուին սանց մը կամ սանեւ եւ կամ Գործին նամակիրնեւ որոնի զլսաւոր մանկութիւն կազմող այդ նարցին լուծման ձեւ մը զնիքն Թերեւս սոյն Զօնը, սիրելի Եղայր, անոնց մէջ արքացի. Լուսոյ կանքուդի մը իւղը անխափան հայրայքիւ փափակը:

«Եռ Գպրոց»ի երկանեայ այս ուխովեալ հակիրճ արդիւնքը Քեզ ներկայացուցած պահուս, կ'ուզեմ վեր առնել այն կարեւոր պարագան թէ ուսուցական կազմը՝ զլսաւորութեանը Օւլուդ Գեղանոյց Թերզեանի, ամենամեծ նուիրումով կ'աշխատի բարձր պանել «Եռ Գպրոց»ի նամբուր:

«Առողջութիւն, աշխատութիւնը սիրով կատարել, ներին կեանք (ընթեցասիրութիւն, գեղարուես) եւ այլասիրութիւն, այսունը կը բառէ եղանիկ ըլլալու համար.»

Յ. Թ. Հինգլեսն

(Հոգեկան Բղիու միեր)

10 Յուլիս 1925

1951—52 ՏԱՐԻԾՐՁԱԿՆԻ ՈՒՂՈՒՅՉՉՈՒԱՆ ԿԱԶՄ :

(Երենց պաշտօնին հնութեան կարգով)

Օր. Ե. Վարդերեսեան էտկար Մանաս Օր. Մ. Մինասեան

Օր. Ա. Արևելեան Օր. Մ. Բարուխակեան Բն. V. Denizkurt

Բն. K. Begeyis

Օր. Ա. Գալաբյան

Բն. S. Başkan

Օր. Ա. Սիլմէքեան Օր. Ա. Անոնեան

Փոխակի Նախարանի

«Նոր Դարոց»ի Քանեւհինքամնակին առթիւ իր ողբացեալ Հիմնադիր-Տնօրէն Յովհաննէս Թ. Հինդիանի կողմէ պատրաստուած հատորը ամբողջավին կը պատկերացնէր վարժարանին կեանքը իր բալոր երեսներով։

Երբ այսօր 44րդ տարեշրջանի սեմին վրայ սոյն հատորը կը ներկայացնենք վարժարանի նախոկին սաներուն, ծնողքներուն և համակերներուն, ուրիշ նպատակ մը չենք հետապնդեր բայց եթէ վարժարանին մէջ ամբող գործունէութեամբ ցոյց առաջ գործնականապէս թէ։ «Նոր Դարոց»ը մեծ հոգածութեամբ կը պահէ նոյն այն ոգին որ իր հիմնարկութեան գոյութեան իրաւունքն իսկ եղած էր։ Եթէ առաջին գործադրողները, կեանքի անոնեղիսալի օրէնքով այսօր զարդար են գոյութիւն ունենալէ, կրցած են սակայն ԱՅԴ ՌԴԻն փախանցել — կարելի սահմանին մէջ — անոնց որ այսօր ստանձնած են պատսախանատուութիւնը այդ ծանր, սակայն և այնպէս որքան աղնիւ Գործին։

Յաջորդող էջերը համառօտ պատկերացումն են ԱՄԷ Անհետացողին յաջորդող երկու տարիներու գպլոցական կեանքին։

ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՂԲԵՆՈՒԹՅԱՆ ՎՐԿՈՒԱԾ «ՆԱՐ ԴՊՐՈՑ»Ի
ՀԱԿԻՔ ՊԱՏՄԱԿԱՆԻ

A. 'Nor Tibros' 18 Ekim 1909 tarihinde Ohannes Hintliyan ve Kalust Malatyan tarafından kurulmuştur. Uzun sene muhtelif okullarda gerek öğretmenlik ve gerek müdürlük vazifelerinde bulunduktan sonra, bu iki idealist öğretmenler kendi anlayışlarına göre bir okula sahip olmak azmiyle bir hususî okul kurmağa teşebbüs etmişlerdir.

Ohannes Hintliyan Avrupada yaptığı bir çok seyahatlarda İsviçre ve Belçikada tatbik olunan tedrisat usullerini yakından tetkik etmiştir. En ziyade o zamanlarda yeni bir pedagojik fikir ile doğan 'Ecole Nouvelle' nazarı dikkatini celbetmiştir. Bu yeni fikir ilk defa 1889 tarihinde İngiltere'de 'The New School Abbotsholme' ismiley Dr. Cecil Reddie'nin müdürlüğü altında tatbik sahasına konmuştur. Diğer memleketlerde ise 1909 dan sonra, yani 'Nor Tibros' un kuruluşundan sonra açılmıştır.

'Nor Tibros' elde bulunan vasıtalara göre bu yeni sistemi tatbik etmek gayesile idadi derecesinde yatalı ve yatsız erkek okulu olarak işe başlamıştır. 1925—26 tedrisat yılından itibaren karma ve 1930—31 yılından itibaren de Ana ve İlkokul olarak devam etmektedir.

İlk günden 'Nor Tibros' öğrencinin fikri terbiyesile beraber bedeni terbiyesini de nazari itibara almış ve *Adam yetiştirmek* okulun ilk hedefi olmuştur. 'Nor Tibros' öğretmenlerin aynı fikir ile çalışmalarına büyük ehemmiyet vermiştir. Her şeyi öğrencilere pratik sahada göstermeği veya her şeyi öğretmeye elzem bulmuştur. Şahsi teşebbüse alıştırma için her şeyi öğrencinin kendi tarafından bulmasını, yani *içerden dışarıya* öğrenmeği, *dışardan içeriye* öğretmek yolundaki eski usule tercih etmiştir.

'Nor Tibros' Avrupada tatbik olunan pedagojik yenilikleri daima takip ve kendi mahdud vasıtalarile de olsa bunları tatbik etmeye çalışmaktadır.

'Nor Tibros' öğrencilerin her biri ile şahsen meşgul olur ve onların velileri ile daimi temasta bulunmaktadır. Bu su-

retle öğrencilerin hayatlarının her *teferruatına* vakif olur ve ona göre tedbir alır.

- B. a) Kurucu ve Müdür O. Hintliyan, Kurucu ve Müdür K. Malatyan ile birlikte 1909 dan 1923—24 ders yılina kadar (15 sene).
  - b) 1924 den 1932 ye kadar kurucu O. Hintliyan.
  - c) 1932 den 16 Mart 1950 tarihine kadar kurucu ve müdür O. Hintliyan.
-

8. Թ. Հինդեւանի Ծարքը

Յայտաբառութիւն «Նոր Գողրաց»ի աշակերտութեան

Մարտ 9—16 վարժարանիս ողբացեալ հիմնադրին,
Յովհաննէս Հինդեւանի ՇԱԲԱԹ նշանակուած ըլլալով, ձեր
ուսուցիչները պիտի խօսին իր մասին:

• *

Ամբողջ արդ չարաթը, Տնօրէնուհին իր առաւտեան
հաւաքոյթները, Ուսուցչուհիներն ալ ամէն առիթ օգտա-
գործեցին ողբացեալ Հիմնադիր-Տնօրէնին մասին արտա-
յայտուելու համար:

• *

Sevgili yavrularım ve kıymetli arkadaşla-
rim,

Bugun, bu salonda, aramızdan iki yıl önce
bu günlerde ayrılan Sayın Bay Hintliyanın
ruhunu hürmetle anmak maksadiyle toplanmış
bulunuyoruz.

Aranızda büyük olanların onun nasıl sar-
sılmaz bağlarla hepинize, idealine, okuluna
bağlanmış olduğunu hatırlamamalarına ihtimal
veremiyorum.

İyi, sıhhatlı günlerinde nasıl sönmez bir
aşkla mesleğine, çocuklarına bağlı ise, hemen
hemen bir yıl devam eden yorgun, hasta ve hal-
sız zamanlarında da gene nefrine irade ederek
aynı şevkle çalıştığını bizzat şahidi bulu-
nuyorum.

• *

12 seneyi mütecaviz müsterek bir çalışma
devremizde muhterem Müdürümüzün okulumuz di-
siplininde, siz yavrulara karşı alâka ve mu-
habetinde, terbiyenizde, insanî bir gaye ug-
runda temiz, doğru, vatansever, iyi bir insan

*****
 ★
 ★ Նոր Գողրացի Ողին
 ★
 ★ եղած է Յ. Թ. Հինդեւանի շունչին տակ
 ★
 ★ «Սորզիլ՝ ընելով»
 ★
 ★ . . .
 ★
 ★ «Նոր Գողրաց» ը կը ջանայ պայմաննե-
 րուն ներած չափովը տղուն ֆիզիքական,
 իմացական և բարոյական կեանքը մշակել
 այս «Սորզիլ՝ ընելով» սկզբունքին համա-
 ձայն:
 ★
 ★ Պ. Հ.
 ★
 *****

olarak yetişmenizde en ufak bir isabetsizlik
görmediğimi kuvvetle söyleyebilirim.

Düşünüyorum! Şairlerimizden merhum Ziya
Paşanın şu şiirini Müdürümüzün hayatına uygun
bulduğum için sizlere okumak istiyorum.

«Yadında mı doğduğun zamanlar?
Sen ağlar idin, gülerdi Alem.
Bir öyle ömür geçir ki olsun
Mevtin sana hande, halka mâtem..»

İşte Sayın Bay Hintliyanın pek genç bir
yasta hocalığa başladığını, bu kutsal gâye
uçrunda 68 yılı mütecaviz bir zaman her gün
biraz daha yorulduğunu, yıprandığını görüyoruz.

Fakat bugün kendisi arkasında temiz ve dü-
zenli bir irfân ocagi, bir güzel eser bırakarak
gitti.

Giderken yalnız sizlerden ayrıldığı için
mükedderdi!.. Fakat temiz çalışmış, sevmış ve
sevilmiş olduğu için müsterihti... Gülüyordu...
Rahat ve huzur içinde idi.

Yalnız arkasından onu tanıyanlar, nezaket,
zarafet ve bilgisine şahit olan talebeleri,
biz arkadaşları, meslektaşları ağlıyorduk.

Ne mutlu...

16—3—1952

Vedia DENİZKURT

•••

Muhterem Hocalarım ve Sevgili Arkadaşlarım,

Kıymetli Müdürümüz ve değerli hocamız mer-
hum Bay Hintliyan Öğretmen arkadaşları ve ta-
lebeleri tarafından çok sevildi. Herkes
ona karşı sevgi ve saygı besledi.

Bütün hayatını öğretmenlikte geçirmiştir,

şahsi menfaatlerini düşünmeyerek talebeleri-
nin istifadeleri için çalışmıştır.

Birçoklarımızın anneleri, babaları, hatta
dedeleri onun talebesi olmuştur.

Onun metodlarını herkes beğenmiş, benim-
semış ve takdir etmiştir.

Hele mütevazı vaziyeti, bizlere karşı duy-
duğu sarsılmaz bir baba şefkatı Üzerimizde
büyük tesirler bırakmıştır.

Okulda talebeleri arasında geçen en küçük
olaylarla yakından ilgilenir, hususi bir di-
siplinle talebelerinin ahlaklılığını yükseltmek
için her çareye başvururdu. Cezadan ziyade
şefkatı ve öğütleriyle kusurlarımızı tashihe
çalışırdı.

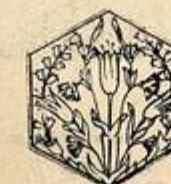
Hastalanmıştı, günden güne eridiğini, sön-
düğünü görüyorduk. O gene her zamanki gibi
haftada üç sabah bizi topluyor; insanlık kai-
delerini anlatıyor; büyük adamlardan, onların
hayatlarından örnekler vererek bizi yetiştir-
mek istyordu...

Büyük insan olarak yaşadı. Vatanımıza çal-
ışkan ve hayırli evlâtlar kazandırdı. Gene
büyük bir insan olarak aramızdan ayrıldı.

Onun manevî huzurunda hürmetle eğilir,
hatıralarını anar, istediği gibi yetişeceği-
mize and içerez.

16—Mart—1951

Lilian YENİYORGAN
Beşinci sınıf öğrencisi

Սրբազնի Պատրիարք Հօր Այցելուրիւնը

Սրբազնի Պատրիարք Հայրը պատիւը ըրաւ այցելեւ Եռոր Դպրոցը և զբաղեցաւ երկարօրէն իւրաքանչիւր գասարանով։

Գոհունակութեամբ բաժնուեցաւ վարժարանէն և իր ունեցած լաւ ապաւորութիւնը հազարդեց ինձ։

Ուրախ եմ որ մեր աշակերտաւթիւնը գիտաւ արածանի հանդիսանալ Նորին Ամենազատութեան գնահատանքին։

Ես ալ զոհ մնացիւ։

7—2—1952

Վ. Հ.

Դ. գասարանը «Յաղագում Արտօղը» ներկայացուց Սրբազնի Պատրիարք Հօր հաճոյք պատճառելու համար։

Նոյնպէս, Սրբազնի Պատրիարք Հօր հաճոյք պատճառելու համար, Դ. գասարանը իր շինած քէյքը և Ե. գասարանէն ալ երկու մանէ աշակերտ իրենց պատրաստած սպանիական հացը (Pain d'Espagne) հրամցուցին։

Սրբազնի Պատրիարք Հօր Ճնորհակալութեան զիրերը

Գ. ԴԱՎԻԴԾԱՆԻՆ

«Պատրաստած ածը լաւ, պատրաստաղները՝ օրէնքալ ըլլան Աստուծութէ։»

Հայրական օրէնութեամբ
Գլուխի Արթիզ Արդիզ Պլլի։

6—2—1951

Շատ զոհ մնացի սպանիական հացէն և զայն պատրաստաղներէն։(1)

Հայրական Օրէնութեամբ
Գլուխի Արթիզ Արդիզ Պլլի։

2—6—1952

Գ. Հ. Թ.

Հայրական օրէնութեամբ
Ճնորհակալութեան զիրերը
Աստուծութեամբ
6—2—52
Գ. Դ. Թ.

(1) Ե. գասարանէն Անդրանիկ Գայնաքլը և Սարգիս Տաղրամանեանի կողմէ պատրաստած է։

“Եռոր Դպրոց”
Գ. Մամուրստիք Հրշի
Ապրիլի 15, 1952
6-2-952

Ձեռք զն և մայդաշնորհ
Օգուս 1. յաջման պատճենաթիվը:
Տարբարակ անդամներ
6-2-52
Գաղտնաբառը՝
Հ. Տ. Բ.

Ամենապատիւ Սրբազն Պատրիարք Հայրը յայտարկը մեկնած պահուն. «Զեր եղբայրը չէ մեռած, կ'ապրի ան, քանի որ գպրցցին մէջ անոր չունչը կը տիրէ»:

«Եռոր Դպրոց»ի աշակերտութեան կողմէ կատարուած բոլոր աշխատութեանց մասին վարժարանին վարչութեան ունեցած կարծիքը տեղեկացրով կը հաղորդուի դասարաններուն։
Անոնցմէ նմոյեներ։

«Եռոր Դպրոց»ի Այցելու Բժիշկ
Տօֆք. Յ. Տիրատուրեան

Ա.

Ֆիզիֆական կեամիլը “Եռոր Դպրոց”ի մէջ Բժշկական Քննութիւն

Վարժարանիս բժիշկը Տօֆք. Յ. Տիրատուրեան տարին
երկու անգամ կը քննէ, չափելով և կչուելով տղաքը։
1951—52 տարեշրջանէն սկսելու տղոց ակունքը բնութիւնն
քննութիւնն ալ կատարուիլ սկսաւ։ «Եռոր Դպրոցի» հիմնա-
դիր՝ Ատամեարոյժ Վահէ Հինդլեանի կողմէ։

Երկու Բանախօսութիւն

Հետեւեալ հրաւերը ուղղուեցաւ ծնողքներուն։—

Տ.

«Եռոր Դպրոց»ի Տնօրէնութիւնը ուրախ է հաղորդելու
որ, կրթական Տնօրէնութեան բարեհաճ հաւանութեամբ,
Առաջապահական գանգղան հարցերու չուրջ երկու բա-
նախօսութիւններ կազմակերպած է։

Առանք վերապահուած են միմիտյն վարժարանիս ա-
շակերտութեան Ծնողաց։

Բանախօսութեան առաջինը տեղի պիտի անհնայ 15
Մարտ 1952, Շաբաթ օր, ժամը 14.15ին։

Խոկ երկրորդը՝ 29 Մարտ 1952, Շաբաթ օր, ժամը
14.15ին, վարժարանիս մէջ։

Բանախօսներն են Տիֆք. Տիրատուրեան և Վ. Հինդլեան։

Զեր զաւակաց հանգէպ ունեցած գուրգուրանքը նկատի
ունենալով, վստահ ենք որ Զեր ներկայութեամբ պիտի
ուզէք օդառուի ընծայուած ար տոիթէն։

Յարգանօք

Տիրատուրեան «Եռոր Դպրոց»ի

Տօֆք. Յ. Տիրատուրեանի բանախօսութեան նիւթը.

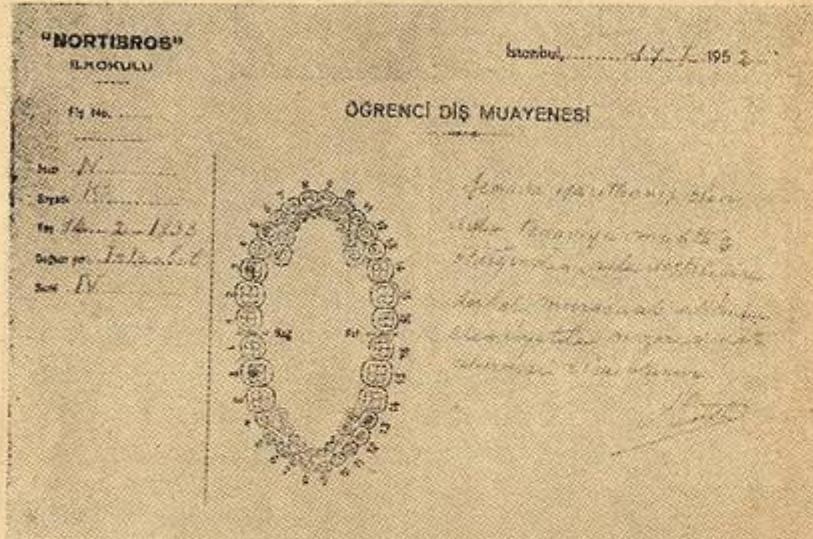
- 1.) Ընդհանուր աեզեկութիւններ փոխանցիկ հիւանդու-
թեանց մասին։
- 2.) Թոքախտին անհատին և երկրին հաշար մեծ վտանգ
մը գարձած ըլլալը բացատրել։
- 3.) Փոխանցման կերպերուն և անոր գէմ ինքնապաշտ-
ապանութեան միջոցներուն մասին լայն ծանօթութիւն։
- 4.) B. C. G. թոքախտի պատուաստին մասին լուսաբա-
նող ծանօթութիւններ։

Առամբարոյժ Վահէ Հինդլեանի բանախօսութեան
նիւթը.

- 1.) Ակռաներուն կազմութիւնը և պարտականութիւնը։
- 2.) Ակռաներուն կարեւորութիւնը։
- 3.) Կաթի ակռանները, մեայուն ակռանները։

- 4.) Ականերու պահպանումը;
 5.) Ակայ և առողջութիւնն
 6.) Ծնողաց պարտականութիւնը զաւակներուն բերնի և
 ականերու առողջութեան ժամկին:

«Նոր Գովրոց»ի ամեն աշակերտի բերնի իւ ակռաներու ֆնտքեան արդիւնքը տեղեկագրով մը կը նադորդուի ծնողաց:

Ա.) Ծնողաց և դաստիարակներու պարբերական հանդիպումները մեծ առաւելութիւններ կը ներկայացնեն: Նախ, չատ մը, անհասկացողութեանց և թիւրիմացութեանց արգելք կը հանդիսանան: Յետոյ, զիրար լուսաբանելով և ընդգրկելիք ուղղութիւնը որոշելով, համերաշխ գործակցութիւն մը կը ստեղծեն ծնողքին և դպրոցին միջեւ, որմէ օգտուողը աղան կ'ըլլայ:

Բ.) Որպէսզի տղուն դաստիարակութիւնը արդիւնաւէտ ըլլայ, անհրաժեշտ է որ տունը զպրոցին չարունակութիւնը ըլլայ: Անոնք պէտք չէ որ զիրար խաչաձեւեն: Օրինակի համար, տան մէջ պէտք է որ ծնողը զպրոցին

պատուէրներուն ողիին թափանցելով չանտեսնեն զանոնք, և կամ նոյնիսկ երբեմն ալ ծիծագելիութեան չի տանին, բաներ որոնց իրազեկ եզած ենք, զժրազդաբարար:

Դ.) Պէտք է ընդունիլ որ չատ անգամ ծնողք իրենց զաւակաց հանդէպ մնուցած սէրէն տարուած, չեն ուզեր, կամ ըսենք, չեն կրնար տեսնել իրականութիւնը և ժըլստական պարագաներու առջեւ, փաստաբանի ճարտարութեամբ՝ յաճախ չըմեզանքի մեղմացուցիչ պարագաներ կը դտնեն: Անչուչու սիրելու լաւագոյն և օգտակար ձեւ մը չէ այս: Պէտք է սիրենք մեր զաւակները, սակայն այդ պղափեկ արարածներուն օգտին համար ալ, պէտք չէ գաղրինք իրատես ըլլալէ:

Ե.) Դաստիարակութեան հարցը, առաւել քան երբեք, օրուան հրատապ ինդիրներէն մին է: Ներկայիս կ'ուզեն աղուն մէջ վնասել և երեւան հանել այն յատկութիւնները որոնց զարգացումով ան պիտի գառնայ առաւելագոյն չափով օգտակար անհատ մը թէ՛ իր անձին և թէ մարգկացին ընկերութեան համար:

Ներեցէք որ, այսօրուան մեր այս չամելի հանդիպումին ընծայած առիթէն օգտուելով, օրուան նիւթէն թէեւ գուրս, բայց և նոյնքան կենասկան կարգ մը խընդիրներու շուրջ, հպանցիկ ակնարկ մը նետել օգտակար համարեցինք:

Դ. Հ.

ՄԱՐԶՈՒՅԱՆ ԴԵՐ

Դրամաբան

Մեր համեստ «ողիմպիականին» մասնակցողներուն աշխաքն ալ փափաք ունեն առաջնութիւնը չահելու։ Այդ իրենց բացարձակ իրաւունքն է։ Միայն թէ կանոնաւուրութիւնը և կարգապահութիւնն ալ պահել մարզիկի մը ունենալիք գլխաւոր պարագանութիւններէն մէկն է։

Կարծեմ, այդ կէտին մէջ կարդ մը թերացումներ պատահեցան։

Ամէն պարագայի, կազմակերպողներն ալ, մասնակցողներն ալ կը չնորհաւորեմ։

Մեղք որ ես ալ չմասնակցեցայ այս խոզերուն, թե ըստ կրնայի յաջողի մէկ երկու բակեց ալ ես հաշակել...։

17—4—1952
մ. Հ.

1952 ի մարզահանդեսին արդիւնքը

- 1.— Մանկապարտէդի նուազախումբը յաջող էր։
- 2.— Ա. Բ. ըշջապարն ալ՝ յաջող էր։
- 3.— Բ. Բ. սպանիական պարը շատ յաջող էր։

Սպանիական
պար

4.— Գ. Ի. ձիաւորներու պարը լաւ էր։

5.— Սպանիակիներու մըցուժին մէջ Առման Եօսմալըն տան մէջ իր մայրիկին լու օդնական մը ըլլաւ կը խստանայ։

Սպանիակներ

6.— Արագածարձութեալ մըցուժին մէջ Արայ Շերէմէթ առաջնութիւնը տօպահովեց։

Արագածարձութիւն

7.— Գ. Ի. մարզակի կանոնաւոր և յաջող անցաւ։

Մարզակի

8.— Գլխու վրայ զիրք կրկու մըցուժին մէջ Ե. Է. Հ. Ժիրայր Հանընան և Դ. Էն Օննիկ Մանկօնան առաջնութիւն չահեցան։

Դիմու վրայ
զիրքնիրել

9.— Դ.ի պարը՝ այդ սիրուն հագուստներով, առելի
տպաւորիչ պիտի ըլլար, եթէ առելի շատ փորձ ըրած
ըլլային պարողները:

Դ.ի պար

10.— Պարկարանին՝ ախոյիւսնը Դ.էն կարսիս ին-
ֆիլտրանն եղաւ:

Պարկարան

11.— Գնդակի մրցումին յաղթանակը Դ.էն Մանուկ
Գալեհներ տարաւ:

12.— Աերջին բոլիելի մեցումը երկու յաղթանական ունե-
ցաւ, ե.էն Սարդիս Տողրաժամեան և Դ.էն՝ Անի Երշեան։
Այս վերջնոյն յամաս յարաւեւութեան առջեւ, խեղճ
բոկեղը չկրցաւ պրծիւ անոր ականերուն աքծանին զոհը
ըլլալէ։

Բոկեղ

Այս տարի մարգահանդէսը առելի լաւ կազմակերպր-
ւած և առելի կանոնաւոր էր։ Ապահովաբար յառաջիկայ
տարի լաւագոյն պիտի ըլլայ։

15—5—1952

Դ. Հ.

ՊԱՐՏԻՉԱՄԾԱԿՈՒՅԻՒՆ

«ՆՈՐ ԴՊՐԱՑ» ԱՌԱԽՆԵՐԸ ՔՆՆՈՒԹՅԻՆ

Մամկապարտեկ.— Մաղիկներով և կանաչութեամբ լե-
ցուն, գարնանային ձևի բուսականութեան պղտիկ մէկ
նմոյչը ըլլալ կը թուի:

Ա. դասարան.— Պայտաձեւ միակ ածու մը «Çicek
Tarlası»ն որ իր անունը կ'արդարացնէ ամբողջովին ծա-
զիկներով ծածկուած ըլլալով։ Ճաշակաւոր է, միայն
փորձառութիւնն է որ կը պակսի, ինչ որ պիտի գայ յա-
զորդ տարիներուն։

Բ. դասարան.— «Bahar Tarlası» է անունը այս պարզ
առկայն մաքուր ածուին։ Յայտնի է որ լաւ հոգ տար-

ուած է անոր ։ Մաղիկները այս ածուխն մէջ չատ կենսու ։ Նակ և ժիր են ։ Բանջարանոցի մասը ամայի էր սակայն, բոյերու բացակայութեան պատճառու։

Գ. դասարան. — «Gonçegül Tarlası»ն ժաքուր, կանոնաւոր ու խնամուած, ցանկալատ և նստարան ալ ունէր ։ Մաղկանոցը բաւական լաւ էր ։ Բանջարանոցին գրացի հաւերուն յարձակման ենթարկուած ըլլալը ցաւով լուցինք Ածուները եզերով կանաչութեան հաւասար կրուած չըլլալը անհանոյ երեւոյի մը կը պարզէր մեր աչքերուն։

Դ. դասարան. — «Cennet Tarlası»ն գեղեցիկ նշանաւտախակալ, մաքուր և խնամուած ածու մըն է, բաւեզերուած կանաչութեամբ մը։ Այս կանաչութեան մասին Դ.ին բրած դիասովութիւնս պիտի կրկնեմու Որպէս զի անոր տեսքը աչքերու հածելի ըլլայ, պէտք է միջատով հաւասար կրուած ըլլայ։

Ե. դասարան. — «Yıldız Tarlası»ն ալ գեղեցիկ նշանաւտախակ մը ունէր ։ Մաղիկները լաւ խնամուած տեսանք, բայց նոյնը չպիտի կարենանք բոկ բանջարանոցի բաժնին համար։ Այդ մասը անտեսուած կայ յրուած ըլլալու տպաւորութիւնը թողուց Ածուները եզերով դարիներն ալ միօրինակ չեին ածած, կարծոս մինւնայն աշտեն չեին ցանուած։

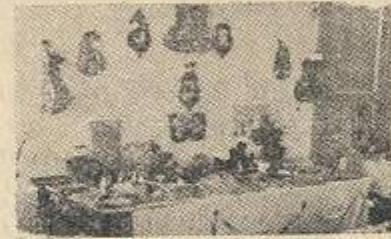
24—5—1950

Վ. Հ.

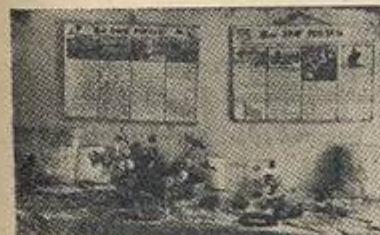
ԶԵՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

(Մէկ քանի յիշատակութիւն չառերու մէջէն)

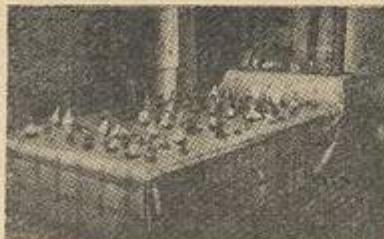
Երեւելի լատուկ նշանները միևնույն մրցում. — (Դ. և Ե. գասարանները մասնակցած են։)

Այս մրցու մին արդիւնքը չնորհաւորելի է։ Մասնաւոր գնահատութեան արժանի է Ե. գասարանէն Հերման Սարեանը։

Ինչո՞ւ սակայն անուշադիր աշակերտներու մեծ թիւ մը կայ, ի՞նչպէս կարելի է ա'յդչափ սխալ ընել, մաքին

մէջ գիւրաւ սպաւութուելիք պատկերներու ընդօրինակութեան մէջ:

Նաւարշաւ

Կը յանձնաբարեմ որ բան մը տեսած կամ քննած առանձնիդ, ձեր ամբողջ ուշագրութիւնը անոր վրայ կեզրանցնէք, որովհետեւ այդ պայմանաւ միայն կրնաք լաւ սպաւորուի և ձիչգ արտայայտել:

9—3—1951

Վ. Հ.

ՀՏՊԻՏԻՆ ՄՐՑՈՒՄԸ: — (Ճաշակաւոր գոյներով հասկամին հագուստը ներկելուն մէջ կը կայանար: Մասնակցած են Գ. և Ե. գասարանները): Առաջին՝ թիւ 659, Բ. րդ՝ թիւ 584, Գ. րդ՝ թիւ 712, Դ. րդ՝ թիւ 581, Ե. րդ՝ թիւ 560, Զ. րդ՝ թիւ 578, Խ. րդ՝ թիւ 559:

Մնացեալները (50 ի չափ) զանազան ուշագրութեան սպականի պատճառաւ սխալներ գործած են և հետեւաբար արժանի չեն համարուած կարգի անցուելու:

3—4—1951

Վ. Հ.

Եղանակական ՅՈՒՂՈՐ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

“Nouveaux jeux et occupations pour les petits” անուն հասուը ձեր տրամադրութեան տակ դրուած է Տնօրինութեան սենեակը: Ամէն գասարան օգտուելիք բաներ պիտի զանէ անոր մէջ:

Պիտի խնդրէի որ խրաքանչիւր գասարան անոր մէջէն իրականացած աշխատաւթիւնները մեր գնահատութեան նիւթարկէր:

20—3—1951

Վ. Հ.

Գ. րդ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ
Գ. րդ գասարանին «III սü Postasi»ն գոհունակութեամբ տեսայ: Եաւ յաջով աշխատաւթիւն(1) մը եզած է: Գ. րդ գասարանը կրնայ ասով ինքզինքը համարու դպրու: Կը չնորհաւորեմ:

9—3—1951

Վ. Հ.

Գ. րդ գասարանին չինած բարձր յատ հանգստաւէտ վիճակ մը տուաւ բաղկաթուին: Եափ կարծեցի որ կաթնած պահուս, այնքան ընականօրէն վրան բանուած չնիկը կրնայ խածնել զիս, բայց, կ'երեւի բաւական բարեկիրթ է, որովհետեւ այդ տեսակ անփայիլ բան մը չըրաւ:

Շնորհակալութիւն Գ. գասարանին:

6—3—1951

Վ. Հ.

Նաւաշինութեան ցուցադրութիւն: — (Չնկոյզի կեղեւով չինուած առաջատանաւեր): (Տե՛ս լուսանկար էջ 30)
Ընդհանուր գնահատութիւն համար հետեւեալ կարգով առաջնութիւն արուած է:

Առաջին՝	Ա., Դասարան
Երկրորդ՝	Գ., »
Երրորդ՝	Բ., »
Չորրորդ՝	Դ., »
Հինգերորդ՝	Ե., »

Թէեւ ամէն գասարանի մէջ ալ կան աշակերտաներ ուրո՞ք մասնաւոր խնամք և աշխատաւթիւն չեն խնայած լաւագոյն բան մը ընելու համար:

Իսկ, անհոգութեամբ չմասնակցող քանի մը աշակերտին անաւնն ալ կ'ուզեմ ունենալ:

23—2—1952

Վ. Հ.

Տե՛ս լուսանկար էջ 29 ին մէջ:

Համելի անսկնկալ մը պատճառեցին մեղի կարգ մը
աշակերաներու ներկայացուցած նարևադիմազիները։ Դոհ
պիտի մնանք եթէ չարունակեն նմանօրինակ նորութիւնն
ներ ներկայացնել մեղի։

23—2—1952

Վ. Հ.

Գ., գասարանէն է, Պէրպէրեանի կողմէ կառով թիթեռ-
նիկ մը և կակաչ մը պատրաստաւած է։ Եթէ կերեւի իր մօտ
ձեռական աշխատաթիւան յարձարութիւն կայ։

Լոփի Դալաֆաթի մեկնումն ի վեր «Նոր Դպրոց»ը
զրկուած էր արուեստագէտի խօսոր ունեցող սանէ մը։

Կը կարծեմ որ կարօն հետզետէ զարգացնելով իր այդ
կարողութիւնը համարի լոփի կատարելութիւն և անոր
նման նորբ գործեր արասպէ։

28—2—1952

Վ. Հ.

Ե., գասարանը հաւկիթներով զեղեցիկ գէմքեր պատ-
րաստած էր։ Սիրուն և պէսպիտուն այդ աշխատութիւնն
ները չափ համելի ապաւորութիւն մը թողուցին։

9—4—1952

Վ. Հ.

Գ., գասարանէն է, Աերիմ իր պատրաստած լեմոնախո-
զին խիստ բնական արտայայտութիւն մը յաջողած էր տալ։
10—4—1952

Վ. Հ.

Անդրանիկ Գայնաքը չնորհաւորելի է իր հասցուցած
յոկինթին (սիւմիւր) համար։

Հասցուցած առաջին ծաղիկը յարժարանին նույիրած
ըլլալով, երկար օրեր Տնօրէնութիւնն սենեակը անուշահու
մթնոլորտի մը մէջ մնաց։

Կը չնորհաւորեմ Անդրանիկը արդիւնքի մը տիրանա-
լու իր թափած ջանքերուն համար։
29—2—1952

Վ. Հ.

ՅՈՒԽԱՀԱՅԱԿԱՆ ԴԵՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱԾԻ

Այս տարուան տարեվերջի Ձեռական աշխատութեանց
ցուցագրութիւնը, Մանկապարաէզէն մինչեւ Երդ դասա-
րան, մասնաւոր գուտանակութեամբ զիսեցիւ։

Նախորդ տարիներէն աւելի յաջող աշխատութիւններ
երեւան բերելու համար թափուած ձիգերը որոց կերպով
աչքի կը զարնէին։

Ուրախ եմ յայտաբարելու որ այդ ջանքերը լիովին
յաջողութեամբ պատկուած էին։

Կը չնորհաւորեմ մեր յարգելի ուսուցչունիները որ
ձեռնհասօրէն կրցած են անոնց աշխատութիւնն նպատակա-
յարմար ուղղութիւնը տալ։

26—5—1952 Վ. Հ.

Բ.

ԻՄԱԳԱԿԱՆ ԿԵԱՆԻՐ

“ՆՈՐ ԳԱՐՈԳ” ԻԱ ՄԵՂ

ՈՒԱՌԻՑՉԱՆՈՆ ՀԱԽԱԲԱՅԹՆԵՐԻ ՔԱՂԱՔԱԾ

30 Անպետիք 1950

... «Նոր Գարոց»ին համար նոր շրջան մը կը սկսի,
չրջան մը, աւազու տառնց Յավհաննէս Հինգեւանի։ Ան-
շուշան իր փափաքն էր այս Գործին անւականցումը նոյն
փափաքն գոյութիւնը մեր ծնողքներւն մօտ գործնա-
կանապէս տեսնելու առիթը ունեցայ այս վերջին օրերու։

Բայց արտայայտուած այդ փափաքները և ոյս հաստա-
տութիւնն հանդէս մնուցուած բարձր հաւատքը և վասա-
հութիւնը անվթար պահելու ծանր սպարականութիւնը
մեր վրայ կ'իջնայ։

Պէտք է մէկ ընտանիքի — համերաշխ ընտանիքի — անդամներու պէս, իրը «Նոր Դպրոց»ի ընտանիքը, ձեռք ձեռքի տուած աշխատինք «Նոր Դպրոց»ը պահելու իր բարձրութեան վրայ, առաւելապէս իրը իտէալի գործ մը, չեռու առեւարական գործ մը ըլլալէ:

...Մեր տչխատութիւնը պէտք է ըլլայ խղճամ իս: Մեր դաստիարակունիները իրենց խնամքին յանձնուած աշակերտներուն իւրաքանչիւրով պէտք է զրադին: «Նոր Դպրոց»ը իր համբաւին մէկ մասը այդ բանին կը պարտի:

...Պէտք է չատ կարգան, պէտք է չարունակ ընդարձակեն իրենց զիտելիքներու պաշարը մեր դաստիարակունիները, պէտք է հետեւին օրուան աշխարհի և կետնաքի շարժումներուն: Աշակերտին որ և է մէկ չարցումը պէտք չէ մեզի անակնկալի բերէ:

...Աշակերտին չափ ուսուցիչն ալ պէտք է աւանդելիք դասը պատրաստէ: Եշանաւոր բրօֆէսէօներն իսկ միշտ վերաքաղ մը ընել անհրաժեշտ կը նկատեն, չատ յաճախ աւելցնելիք կամ սրբազրելիք բան մը կը գտնեն իրենց աւանդելիք դասերու պատրաստութեան ընթացքին:

...Կրկին պիտի յանձնաբարեմ ձեղի, միշտ ձեռքի և աչքի տակ ունեւալ «Դաստիարակի մը ամբաժան ընկերը» և «Նոր Դպրոց»ի աշակերտներն պահանջուած խաղակավարութիւնը անուն գրքոյները (պատրաստուած Յ. Թ. Հինգիւանի կողմէ), մին գործադրելու և միւսն ալ գործազրել տալու համար:

24—4—1951

Վ. Հ.

...Ես այսող կը ներկայանամ իրը ձեր երեց եղայրը կամ նոյնիսկ հայրը, տարիքի այս խոստովանանքն ալ ընդունելով ի չահ այն Դործին որուն յարատեւման պատասխանատուութիւնը իմ վրաս կը ծանրանայ:

Եթէ չատ յաճախ վարժարանը չիմ գտնուիր, այդ չի նշանակեր որ մնացեալ ժամանակները անտարեր կը գտնուիմ անոր հանդէսի: Ինձի համար պատույ և վերապահանատուութիւնը հարցուի «Նոր Դպրոց»ի դո-

յութիւնը, գուցէ իմ անձնական գործէս աւելի կը հետաքրքրութիմ անոր ներկայով և աղագայով:

...«Նոր Դպրոց»ի հիմնադիրը ըլլալէս ի վեր քանի ուշադրութեամբ կը կարդամ եղարօս մանկավարժական յօդուածները, գիրքերը կամ նօթերը, սա համոզու մը կ'ուշ նենամ թէ դաստիարակուուսուցիչ մը իր այլազան նկարագիր ունեցող աշակերտներով լիցուն դասարանը ՀԱՄԵՐԱՇԾՈՒ ոգւով ապրեցնելու համար, կատարեալ դիւանագէտի յատկութիւններով օգտուած պէտք է ըլլայ: Խօսակցութիւնը ըլլայ հանդարատ, չափաւոր ձայնով: Պըզտիկ բաներ պէտք չէ գրգռեն զինքը և պոռալու մղեն: Տղաքը զբազեցնելու համար եթէ զանոնք հետաքրքրութ և խանդավառող բաներ գտնէ, չատ պիտի սիրուի անոնց կողմէ և ի՞նչ օգտակար արգիւնքներ ձեռք պիտի կրնայ ձգել ամէն տհստկէտով:

...«Նոր Դպրոց»ը մանկավարժական մէկէ աւելի հանդէսներու բաժանորդագրուած կը գտնուի, որպէսզի մեր դաստիարակները տեղեակ մնան թէ՝ մեր հայրենիքին և թէ Եւրոպայի մէջ իրենց ասպարէզին պատկանող շարժումներուն:

Անոնք չատ յաճախ զանազան մարզերու մէջ օդտակար և գործնական թելադրութիւններ կ'ընեն որպէս բնույթը ունին աղոց համար համելի և գրաւիչ ձեր մը տակ մեծապէս կրթիչ և հրահանդիչ արգիւնքներ ապահովելու:

...Պարագաները և դիպուածները այնպէս մը դասութեցին որ «Նոր Դպրոց»ի հոգը ստանձնեմ: Անձուչտ դուք ինձմէ աւելի լաւ գիտէք որ «Նոր Դպրոց» ուրոյն դիրք մը և համբաւ մը չինած է իր ընեդրված ուղղութեան չնորհիւ: Այդ համբաւը կարենալ պահել իմ նուիրական պարտականութիւնն կը նկատեմ: Բայց առանց ձեր գործակցութեան և ձեր բարի կամեցողութեան, ի՞նչպէս կը նամ յաջողիւ:

... Գոհացուցիչ տարի մը բոլորեցինք, բայց պէտք է ձգտինք 1951—52 տարեշրջանին լաւագոյն արդիւնքի մը տիրանալու:

... Անձնական փորձ կատարելու գրութիւնը ամէնէն հրահանդին է: Պիտի փափաքէի որ բոլոր դասարաններուն մէջ առ նոյն կարեւորութեամբ կիրարկուէր յառաջիկայ տարեշրջանին այդ գրութիւնը:

Այս կերպով կը յուսամ թէ յաջորդ տարուան մուսէսնի դասարանական տեղեկագիրները աւելի գոհացուցիչ պիտի ըլլան:

Եւրուի ինձ այս առթիւ զիսել առև թէ՝ ողբացեալ եղբօրս կողմէ գոլրոցին մէջ հաստատուած կարգ մը սովորութիւնները ո՛չ գիտուածի արգիւնք են և ոչ առ պարզ մեջնական գործադրութեան համար եղած բաներ:

Իւրաքանչիւր գաստիարակ այդ սովորութեանց ոգւոյն պէտք է թափանցէ և խոր համոզումով ու մեծ բժանընդութեամբ կիրարկէ զանոնք:

... Եղբայրս մեծ կարեւորութիւն կուտար չնչառական մարզանքին: Հիմայ որ աշխարհի ամէն կողմը անոր անհրաժեշտութիւնը ընկունուած է, պէտք է մեծ կարեւորութեամբ գործադրենք զայն կարեւորութեան սահմանին մէջ:

... Նոյնքան մեծ կարեւորութիւն կուտար նաև պարտիզակութեան հարցին: Ինչո՞ւ միայն Մայիս ամսուան վերապահել զայն: Աչնան զեղեցիկ ամբոններուն աղոց համար օգտակար մարզանք մը և գեղեցիկ դրազում մը կրնայ հայթայթել, կը խորհիմ, և թերես ալ աւելի արդիւնաւէա....:

... Եատ պիտի խնդրէի որ, կարելի եղածին չափ, գասերը Ecole active (Դործոն գոլրոց) ի դրութեամբ տեղի ունենային: Այս ամսուանմարդութեանս ընթացքին առիւթը ունեցայ Տեվր կ'Centres d'Etudes pédagogiques ը այցելելու և սիրալի հիւրընկալութեան մըն ալ արժանանալու: Լայն տեղեկութիւններ քաղեցին մեր «Նոր Դոլրոց» ին մասին: Զարմանքի պէս բան մը պատեց զիրենք, երբ

իմացան որ հեռաւոր իսթանպուլի մէջ արդէն 40է աւելի տարիներէ իվեր Ecoles des Roches ի սկզբունքները անհատական համեստ վարժարանի մը մէջ կը կիրարկուին, պայմաններուն թոյլատրած չափովը:

Այլևս անցած կ'երեւի այն շրջանը ուր ազուն միտքը ուսումն ծանր և մանրամասն գիտելիքներով կը ծանրաբեռնէին: Ներկայիս կը ջանան կարեւորը միայն սորվեցնել և այն ալ գործել տալով, փորձել տալով:

19—1—1952

... Եղբարմէս յանախ լուս էի և իմ ալ համոզումո է որ մարդ պէտք ունի միշտ ատեն անդրագաւառալու իր գործելակերպին վրայ:

1951—52 ի մեր գոլրոցական շրջանի այս առաջին ուսուցչական հաւաքոյթին, թերես աւելորդ չըլլայ հորիզոնի վերաքաղաք մը ընել, անսնել մեր տկար կողմերը, անդրագաւառալ մեր ուժով կողմերուն, զանոնք եւս լաւագոյնի մը վերածելու առաջադրութեամբ:

... Նախ անգամ մը եւս կարգանք եղբօրս «Յանձնաբարութիւններ» ը, որոնք «Նոր Դոլրոց» ի անտեղիստալի սկզբունքները պէտք է մնան յաւէտ:

Յանձնաբարութիւններ

Յ. Թ. Հինդեսն

Կարեւի է հաւատագոք ըսել թէ այն ուսուցիչը որ իր աշակերտաներէն կը սիրուի, քաջ ուսուցիչ մէ և թէ ուսուցիչ մը այնքան աւելի գիտարութիւն կը կը վարելու իր աշակերտաները, որքան նոււազ սիրելի ըլլայ այս վերջիններուն Ուրեմն աշակերտին օգտակար ըլլալու տենչն է որ զինքը կը մղէ միջոցը փնտանել անոր սիրելի և հաճելի երենալու:

Չը մոռնանք, ուսուցիչը և ուսուցչուհիք, չը մոռնանք թէ այնքան աւելի պիտի չնազանդին մեզ, պիտի յարգեն զմեզ մեր աշակերտաները՝ որքան աւելի սէր ներշնչած ըլլանք անոնց: Որպէս զի աշակերտն ուշադիր ըլլայ, պէտք

է որ այս մասին կամք ունենայ և կամք կ'ունենայ եթէ
ինչ որ կ'ուսուցանեն իրեն, զբավոյր ունի իրեն համար:

Արդարամիտ թէ գովեստին և թէ պատժոյ մէջ, հա-
մեմատել զիտնալ պարսւն յանցանքին հետ, գովեստն
արժանեաց հետ: Դէաք չէ տղան զարհութեցնող գահին
պէս խիստ երեսյթ մ'ունենալ, տղան կ'ուզէ որ իրեն հետ
խօսին խնդան, դինքը մարդու տեղ դնեն:

Այսպէս մը ընենք որ տղաք ամէն պարագայի մէջ
ճշմարտութիւնն ըստին: Համոզենք զանոնք թէ աւելի յարդ
կ'ընծայենք սրտի քան թէ ստքի յասկութեանց, որնէ
առիթ չի փախցնենք ապացուցանելու համար թէ անոնց
մէջ ամէնէն անկեղծն, ամէնէն ողղամիտն, ամէնէն պար-
կեշար կը վայելէ մեր համարումն ու սէրը: Դաստիարակը
պէտք չէ մոռնայ որ իւր աշակերտաց համար խորհրդատու-
և առաջնորդ պիտի ըլլայ:

Միշտ խոսուումիս կատարենք, ապա թէ ոչ տղան
վստահութիւն չի կրնար ունենալ մեր ուղղամտութեան
վրայ և կարգապահութիւնը մեծապէս կը դժուարանայ:

... Գիտութեան գասերը փորձով կը կատարուի՞ն:
Անձնական մէկ փորձ հազար տեսութիւն (théorie) կ'արժէ:
Եւրոպայի վարժարաններուն մէջ մեծ կարևորութիւն կը
տրուի ներկայիս այս բանին: Ամերիկա մեծապոյն ախոյ-
եանը կը հանդիսանայ այդ մարզին մէջ: Տեսականը շատ
աւելի դիւրին կ'ըմբռնուի և միտք կը պահուի, իր ձեռքը
և աշքը անոր գործնական մասը կատարած և տեսած են:

... Հայերէն ուղղագրութեան իննիքը ալ շատ կա-
րեր և ցաւոս հարց մը եղած է: Ամէն կողմ նոյն գան-
դասը, հայ տղան իր լեզուն ուղիղ դրել չի գիտեր: Կը
խորհիմ թէ, իբր կարելի զարման, ամէն դասէ պէտք է
օգտուիլ կարելի եղածին չափ շատ բառերու ուղղագրու-
թիւնը սորվեցնելու համար: Այսպէս թուարանութեան,
գիտութեան, կըօնքի, ևն, միւզերու մէջ զանազան բա-
ռերու կը հանդիպի տղան: Առիթը ստեղծել անոնց ուղ-
ղագրութիւնն ալ պահանջելու:

... Դպրոցին մէջ ոգեւորութիւն յառաջ բերող ձեռ-
նարկները զոհունակութիւն կը պատճառեն աշակերտու-
թեան: Այս ուղղութեամբ պէտք է մեր ջանքերը կրկնա-
պատկենք, դպրոցական կեանքը տափակութենէ դուրս
հանելու և տղոց դպրոցին հանդէպ սնուցած սէրը, հատա-
քրքրութիւնը և կազը աստիճան մը ևս աւելցնելու և
միւնոյն ատեն իրենց ալ օգտակար ծանօթութիւններ
տուած ըլլալու կրկնակ նպատակներով:

30—5—1952

1951—52 դպրոցական տարւոյն վերջին օրը, երբ այլ-
ես Զանգակը տարեկան իր հանգիստին կը սկսի, իմ վրաս
պարաք կը ծանրանայ, սիրելի գործակիցներս, ձեր ամէն
մէկուն ջերմագին շնորհակալութիւններս յայտնել, ձեր
ստանձնած ծանր գործը խղճմորէն և սիրագ գլուխ հանած
ըլլալնուգ համար:

... Ուսուցչական ասպարէզին պահանջներէն մէկն է
ճամանակ ստեղծել ընթերցումի համար, ըլլայ ան մաս-
նագիտական կամ ընդհանուր զարգացման նպաստող: Գի-
տէք թէ տղաքը որքա՞ն նրբաղատ են և այնքան աւելի
յարգանք ցայց կուտան այն ուսուցչին հանդէպ որքա՞ն
կը հաստատեն անոր մօտ մտքի լայն պաշար մը:

... Նիշերու մասին երեւցած գրութիւնը (Educateur h
մէջ) յուսում ամէնքը ալ կարգացիք և տղոց աջխատու-
թիւնը գնահատելու ատեն, վստահ եմ որ այլ յօդուածին
թելադրած միջոցը գործադրեցիք, այսինքն աղուն ընդ-
հանուր վիճակը հիմք բռնեցէք:

Վ. Հ.

Սուսուանի հաւափոյթեր

(Պ. և Ե. դասարաններու յատուկ և օպբարը երեք անգամ)

1950—52 ի նիւթերու ցանկեն քաղուած

I

Նշանաւոր անձերու մասին կենսագրական լայն ծանօթութիւններ:

1. Աթաթիւրք.— 2. Միթհատ Փաշա.— 3. Պէյտէն Բառերէ և սկառատութիւնը.— 4. Լէօնարտո տա Վինչի.— 5. Բատթէօր.— 6. Հելէն Քէլըր.— 7. Պէթհովէն.— 8. Անգլիոյ Ճօրժ Զ. Թագուառը (մահուանը առթիւ).— 9. Ա. Սահակ և Ա. Մերովու.— 10. Արբուհի մայրապետ Գալֆաեան.— 11. Ծեթէս Պէրպէրեան.— 12. Կոմիտաս Վարդապետ.— 13. Ար. Շահմաւրատեան.— 14. Հրաչեայ Աճառեան.— 15. Պետրոս Դուրեան.— 16. Արամ Անտոնեան (մահուանը առթիւ) ևն, ևն, :

II

ՏՂՈՅ ՅՈՒՏՈՒ ԲՈՐՈՅԱՑՈՒՅԻՉԻ ԳԻՒՐԲԵՐՈՒ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

1. Դիզանիքի Փոքրիկ նաւարեկները,— Յ. Թ. Հինդեան
2. Մէզար Ռու և Սափրիչին աչկերտը (Ամպրուազ Բառէ) Յ. Թ. Հինդեան:
3. «Նոր Դպրոց»ի աշակերտներէն պահանջուած քաղաքավարութիւնը,— Յ. Թ. Հինդեան:
4. Փոքրիկ հնարիչը,— Գ. Ա. Մալաթեան:
5. Փոքրիկ ժամագործը,— Գ. Ա. Մալաթեան:
6. Հանձարեղ աղայ մը,— Գ. Ա. Մալաթեան:
7. Փոքրիկ ճարտարագէտը,— Գ. Ա. Մալաթեան:
8. 25 տարուան կեանք մը,— Յ. Թ. Հինդեան:
- (18 Հոկտ. «Նոր Դպրոց»ի Հիմնարկութեան տարեղարձին առթիւ այս հասարէն աղոց յարմար ընթերցումներ)
9. Յուշարձան.— Յ. Թ. Հինդեան:
10. Յ. Թ. Հինդեան (Յիշատակարան)
- իր մահուան տարեղարձին առթիւ այս երկու հատորներէն աղոց յարմար ընթերցումներ:

11. «Խնայողութեան Շաբաթ»ի, Կաղանգի և Զատկի տօներուն առթիւ յարմար ընթերցումներ, ևւլն, ևւլն.

III

ԼԵԴՀԱՅԱՆՈՒՐ ԶԱՐԴԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՏՐՈՒԱՅ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ (Յաճախ օրուան գէպքերէն առնուած)

1. Ողիմպիական խաղերու պատմականը.— 2. Դիզանիքի նաւարեկութեան նկարագրութիւննը.— 3. Դէպի հակարջային բեւեռ կատարուած արշաւանք մը (Paris-Matchէն առնուած).— 4. Մածունին օգուտները.— 5. Ա. Ս. Սահակ և Ա. Մերովու.— 6. Ժանտախտին հին ատեն զործած աւերը.— 7. Unesco.— 8. Անդրատլանտեան շուգենաւեր (Queen Mary, 1952ի թագուհին եղող Միացիալ Նահանգներ անդրատլանտեանը, ևւլն).— 9. Գետերու յարգում և ողողում.— 10. Հրաբխային ժայթքումներ.— 11. Հերսո նուապետը՝ Քառլսէն.— 22. Մարտիսի տմագեր.— 13. Քարէայի բնակիչներուն կեանքի պայմանները (բնակարան, ևւլն).— 14. Բարիդի հիմնարկութեան 2000 ամեակը ևւլն, ևւլն, :

ԳԵՂԱՆՈՒՅՑ ԹԵՐԶԵԱՆ

Հրապարակախօսական մարզակի

(Պ. և Ե. դասարաններուն յատուկ)

Եղած քննադատութիւններէն մէկ քանի նմայ:

(Հրապարակախօսներ Ե. դասարաններ)

- 1) Լ. Գ. (Վիրաւոր թռչնիկի մը մասին խօսեցաւ: Իսկական գէպք մը:) Համով պատքեց: Յաջող էր և օրուան առաջնութիւնը շահեցաւ:

- 2) Ա. Գ. (Քր մէկ ճամբորդութիւնը նկարագրեց:) «Դէպի Պոլուի» չ'ըլլար: Զայնը բարձր և խօսածը յատկան էր: Դժբախտաբար յաճախ նախադասութիւնները սխալ կը կազմէր: Այնչա՛փ երերաց որ գլխու պարու պատճառեց:

Առանձակագիր առասպանողներ (Դ. դասաւան)

- 1) Ա. Ա. — Լաւ արտասահմաց, անո՞յշ ձայնով մը:
- 2) Պ. Ս. — Խնդաց արտասահմած միջացին և ստիպուեցաւ ծայրէն սկսիլ: Անհամ բան մը եղաւ: Արդէն ըստածին մէջն աւ հոգի չէր զներ:

6—3—1952

Դ. Հ.

ՎԻՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳՈՒՄ

(Ե. ԳԱՅՈՐՈՒՆԻ ՑԱՏՈՒԿ)

(Տարին քանի մը անգամ: Եթէթը յաճախ աղոց կողմէ կ'ընտրուի: Օրինակի համար, գլուխական քննութիւնները պէս աք են, եւայն: Այս վիճաբանական ժողովները շատ մեծ ոգեւորութիւն յառաջ կը բերեն և աղաքը մեծ երու պէս (բջջօրէն իրենց զարք պաշապանել կը փորձեն):)

ԹՂԹՄԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

(ՄԻ ՔԱՅԻ ՆՄՈՅԾ)

1

Թրքերէնի ուսուցչուհին թելադրութեամբ, Գ. և Դ. գասարանները պետական վարժարանի մը Գ. և Դ. գասարաններուն հետ թղթակցած են:

2

ԵԱԼԻՒԽ ԱԱՆԵՐՈՒԽ ՀԵՏ

Խարանպուլ, 25—2—1952

Ազնուուչի

Օրիորդ Աիլվիս Ալթըլըրարմաք

Սիրելի ընկերուչի,

Մեծ ուրախութիւն պատճառեց մեզի մեր Փետրուար
1952 թուակիր նամակը:

Կը գրէք թէ Յաւնիսի մէջ բաւական լուրջ քննութիւններ (1) ունիք անցնելիք: Սրտանց յաջողութիւն կը մազթենք ձեզի և կը խնդրենք որ դուք աւ աղօթէք մեզի համար, որպէսզի մենք ալ յաջողինք մեր շրջանաւարտի քննութեանց մէջ:

Ձեզի պէս մենք ալ մեծ հետաքրքրութեամբ մաիկ կ'ընենք «Թշուառները»: Հիմայ ժան վալժան Գողէթին հետ պատէ մը մազթցելով վանքին պարակզը իջաւ: Փողոցին մէջ ժամկէր կը պոռայ, կը կանչէ, սակայն անոգուտ աեղը: Ժան վալժան պատաժ է անոր ձեռքէն և մենք լայն շունչ մը առած ենք:

Գրած էք թէ Անդլիացիները սուտին ի՞նչ բլլալը չեն դիտեր: Արդէն մեր սիրելի պարոնը (Յ. Թ. Հինգլեան) սուտ խօսող աշակերտները բնա՛ւ չէր սիրեր: Արդ պիտի ջանանք մեր կարգին սուտ չխօսիլ:

Մեծ հետաքրքրութեամբ լսեցինք լոնտոնի և Մանչէսթըրի մասին մեր տուած տեղեկութիւնները: Օրիորդ նունէ Թահթան ալ «Նոր Դպրոց»ցի մը ըլլալուն՝ յաջողութիւն կը մազթենք և կը փափաքինք որ օր մը իր ձայնը կանտոնի ձայնափուռէն լունքի: Իր եղրօրը՝ Յովուշին ալ մազթանքներ ունինք: Կը փափաքինք որ օր մը նշանաւոր ճարտարագէտ մը դառնայ: Կը յուսանք թէ Զատկի արձակուրդին կրնաք դպրոց այցելել և ուրիշ տեղեկութիւններ եւս տալ մեզի: Մենք ալ Բարեկենպանի առթիւ հանդէս ըը ուսացանք և շատ զուարձացանք: Զեռական աշխատութեան նոր նիւթեր կը պատրաստենք, մեր գասերուն կ'աշխատինք և սրտադողով շրջանաւարտի քննութեանց կը սպասենք:

Ձեր այցելութեան սպասելով՝
«Նոր Դպրոց»ի և գասարանի աշակերտութիւն

*****

(1) Անդլիս ուսանելու գացած է Օր. Ս. Ալթըլըրարմաքը:

«Եոր Դպրոց», 28 Մարտ 1952

Աղնուուհի

Օրիորդ Սիրլա Ալթըրաբմաք,

Որչա՞փ ուրախ պիսի ըլլանք, եթէ բարեհաճիք անձամբ մեզի մանրամասն աեղեկութիւններ տալ ձեր կատարած ձամբորդութեան և Անգլիայ մէջ ձեր բոլոր տեսածներուն մասին:

Կանխայայտ չնորհակալութիւններով՝

«Եոր Դպրոց»ի Ե. զասարանի աշակերտութիւն

Օր. Ա. Ալթըրաբմաք Ե. զասարանի պաց հրաւերին պատասխաններով՝ խօսած է իր կրոծ տպաւորութեանց ժամանութեամբ լաւ անցած է այդ կէս ժամը: Տղաք օդաւակար աեղեկութիւններ քաղած են, լուսանկարներ տեսած են:

Լեռնատով և իրենց կողմէ պատրաստուած «սպանիական հաց»ով (pain d'Espagne) պատուասիրած են բանախոս աղնիւ Օրիորդը:

«Եոր Դպրոց», 16—2—1952

Աղնուաչուք

Տիար Արամ Սամանձեան

Յարգելի Տիար,

«Եոր Դպրոց»ի աշակերտութիւնը իր խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ձեզի, իրեն նուիրած խոչոր տուփ մը լեցուն թուլամորթի, եւլն, պատեաններուն համար:

Յարգանօք՝

«Եոր Դպրոց»ի աշակերտութիւն

Ծանօթութիւն.— Այս պատեանները ցուցադրութեան դրուած են: Բոլոր զասարաններու աշակերտները մեծ հետաքրքրութեամբ դիտած են: Այդ պատեանները գծագրութեան նիւթ հայթայթած են: Անոնց մասին դիտական ծանօթութիւններ տրուած են:

Յաջող գծագրութիւններէն մաս մը նուէր դրկուած է Պր. Ա. Սամանձեանի:

«Եոր Դպրոց»ի նկարիչ աշակերտներուն

Իմ Սիրելի Փաքըլի Բարեկամներս,

Զբային խեցիներու հաւաքածոյ մը զրկած էի դպրոց: Կը տեսնեմ որ անոնք բազմապատճեւած ինձի վերագարձեր են: Կ'ակնարկեմ բնականներուն վրայէն առնուած ձեր նկարներուն:

Ի՞նչ զանազանութիւն և ի՞նչ հաճելի անակնալ ինձի համար Ամէն մէկդ նկարած էք զանոնք այնպէս՝ ինչպէս որ տպաւորուած էք անոնցմէ: Ամէն մէկդ տուած էք անոնց ինքնատիպ դրոշմ մը:

Այդ նկարները պիսի պահմ: Անոնք պիտի ըլլան ինձ հառար չատ թանկազին յիշատակ մը «Եոր Դպրոց»ի իմ սիրելի փոքրիկ արտեստագէտ բարեկամներէս: Այս «Եոր Դպրոց»ին՝ որուն անմահ Հիմնադրին աղնիւ հոգին կ'արտացոլայ ձեր այս սիրունիկ փափկանկատութենէն:

Անհուն չնորհակալութիւններս ձեզ ամէնուդ՝ ջերմ համբայրներովս միասին:

22 Մայիս 1952

ԱՐԱՄ ՍԱՄԱՆՁԵԱՆ

«Եոր Դպրոց», 8 Մարտ 1952

Աղնուաչուք

Տիրար Վահրամ Զէրչեան,

Յարգելի Տիար,

«Եոր Դպրոց»ի աշակերտութիւնը իր խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ձեզի՝ իրեն նուիրած 88 կտոր մեծ պղտիկ, զեղեցիկ ու օգտակար պատկերներուն համար:

Յարգանօք՝

«Եոր Դպրոց»ի աշակերտութիւն

Ծանօթութիւն.— Այս բոլոր պատկերները ցուցադրութեան դրուած են: Բոլոր զասարաններու աշակերտները հիմացումով դիտած են զանոնք: Գծագրութեան համար օպտուած են անոնցմէ: Յաջող գծագրութիւնները դրկուած են Պր. Ա. Զէրչեանին:

Անձամբ եկած է յարգելի պարոնը չնորհաւորելու յաջող գծագրով աշակերտները և տուփ մըն ալ մատիտներկ նուէր բերած է անոնց:

ՌԱՍՈՒՄԾԻԱԿԱՆԻ ԱՋԵԼՈՒԹԻՒՆԻ

1. Պետական թանգարաններ (Դ. և Ե. ամէն տարի)
2. Ազգ. Հիւանդանոց (Ե. Գասարան, — Մայիս 1951)

3. Ո. Գոլէճ (Ե. Գասարան — ամէն տարի)
4. Էրմիտ պահածոյի գործարանը
(Դ. և Ե. Գասարաններ — 1951—52ին)
5. Արթիօղլուի երշիկի գործարանը
(Բ. և Գ. Գասարաններ — 1951—52ին)

Գ Ի Ւ Փ Ի Ա Ն Կ Ի Ի Ն Ը

Մանօքութիւն. — Տղոց մէջ բարոյաւցուցիչ և հրահանգիչ ընթերցման սէրը արծարծելու համար ամէն ջանք կը թափուի:

Անոնց կը յանձնաբարուի անձնահան փոքրիկ մատենադարան մը ունենալ, իրենց տարիքին յարմար հատուններով լեցուն:

Ե. բգ դասարանի «Գիրքի Անկիւն»ը ուշագրութեամբ քննեցի: Գոհ եւմ արգիւնքնու կը Յուսած հետակետէ աւելի կատարելագործուած վիճակի մէջ տեսնել:

«Բաթապում Որսորդ»ը շատ սիրուն, բարոյալից և կարձ ներկայացում մըն է: Տղոց կողմէ շատ սիրուած ըլլալով, «Նոր Գալրոց»ի վարչութիւնը մտածեց զայն գեղեցիկ տպագրութեամբ մը տղոց արամագրել:

Բոլոր դասարաններէն չնորհակալութեան գիրեր ստացաւ:

26—12—1950

Դ. Հ.

Կը տեսնեմ որ մեր տպաքը, դպրոցին Մատենադարանը ճոխացնելու համար ջանք չեն խնայեր:

Շնորհակալութիւններ բալոր նուիրատուներուն:

3—5—1952

Դ. Հ.

ԸՆԵԼՈՎ ՍՈՐՎԻԼԻՇԻ ԲԱԼԻ ՄԸ ԱՄՈՋ

Գ. ԳԱՍԱՐԱՆԻՒՆԻ

Յաջող ջնարակ մըն է պատրաստուածը: Վատահ եւմ որ եթէ աւելի մեծ քանակութեամբ պատրաստուի, ձեր տուներուն մէջ այլեւս գուրսէն ջնարակ գնելու պէտք չպիտի տի միայ:

Կը յուսամ թէ Ա. Ի. պիտի ուզէ իր դասընկերներուն սորվեցնել շատ յաջող կերպով պատրաստուած ջնարակին գաղտնիքը:

13—12—1951

Դ. Հ.

Դ. ԳԱԼՈՎԱՐՅԱՆ

Զեր պատրաստած մածունը անմիջապէս հաշոկեցի և
սպահ մը ինքզինքս Եաքանըքի կաթնավաճառառունը կար-
ծեցի, որովհետեւ հոն պատրաստուածին չափ համեղ մա-
ծուն մը եղած էր:

Գալով կարագին՝ պատրաստութեան, մանրամասու-
թեանց աեզեալ ըլլալէ վերջ, վսաան եւ թէ առաջնակարգ
և անխարդախ կարագ մը ըմբոչիններու պատեհութիւնը
պիտի ունենամ:

Շնորհաւորութիւններ և չնորհակալութիւններ Դ. րդ
դասարանին, իր այս յաջող աշխատութեանց համար:

20—2—1951

Դ. Հ.

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

(Տարին մէկ անգամ, Ե. դասարանի տղաքը, զոյտ
զոյտ իրենց պատրաստած մէկ կերակուրը կամ անուշե-
զէնը կը հրաժցնեն իրենց դաստիարակներուն և ընկերնե-
րուն:)

Դեղաբուեստական քարտ մըն ալ կ'ընկերանայ սրուն
վրայ կ'երեւայ նոեւ պատրաստողներուն անունները:

«Ճիշդ ու ճիշդ իմ քիմքիս յարմար գառյ Ե. դասարա-
նէն Ա. Փ. ի և Ա. Չ. ի պատրաստած կաթնապուրը:

Եթէ թագաւոր եղած ըլլայի, «Արժանեաց Կարդի» ա-
ռաջին սատիճանի պատուանչանը պիտի առյի իրենց և
կաթնապուրներու պատրաստութեան պաշտօնն ալ իրենց
պիտի յանձնէի: Շնորհակալութիւններ:

16—2—1952

Դ. Հ.

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ ԴԵՄ ՄԵՂԱԲՈՒՄԸ
Ակրելի չէ

(Օրականը կը հսկէ ամէն գատարանի մէջ իր ընկերու-
ներուն վրայ: Մեղանչողները պատիժի կ'ենթարկուին:)

Այս վայրկեանիու աչքիս առջև ունիմ չարթուան մը
ընթացքին, ամէն դասարանէ, իրենց մայրենի լեզուին
գէմ մեղանչողներուն ցանկը:

Աւշադրութիւնս կը գրաւէ որ Ե. դասարանին գիտա-
ցը «Չունի» վրաւած է: Իրաւու, այդչափ օրինակելի դա-
սարան մըն է: Արգեօք օրատաշը քիչ մը չափազ նց
բարեցակամք վերաբերում կ'ունենայ իր գասընկերներուն
հանգէտ:

19—11—1951

Դ. Հ.

Ճարաթական «Մայրենի Լեզուի» թերացումները աչքէ
անցացած միջացիս, ուշադրութիւնս գրաւեց որ կարգ մը
աշակերտներ միշտ միեւնոյն մեղանչումները կը գործեն:

Արգեօք ի՞նչ գարման կը խորհի զանել չեր յարդելի
Ուսուցչութիւնը այս մասին:

Դ. Հ.

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ (1)

Սիրելի դաւակներս,

Դպրոցին սովորութեան համաձայն, այս պահուս հա-
ւաքուած ենք այստեղ, մեր կարգին, հաշիսու պայման-
ներու մէջ, ուրիշ չափ մը երկիրներու մէջ եղածին պէս,
Մայերու Օրը տօնելու համար:

Եթէ կայ տօն մը որ ամէնէն աւելի և տուաջին գծին

(1) Մայրերու Օրուան յայտագրին մէջ կան ընթեր-
ցում, խմբերգ, ողերձ:

վրայ գոյաւթեան իրաւունք ունի, ան ալ անմիջապահութեան Մայերու Օրն է:

«Մայր», ի՞նչ անուշ բառ, ի՞նչ պահանջի անուն: Այդ անունը պատկերի մը ծնունդ կուտայ մեր մաքին ու սրբին մէջ, մեր յիշազութեան առջեւ կը ասպանցեն չա՛տ անուշ յիշատակներ, աժենայուղիչ զէպքեր, որսնք մեղի այն աստիճան կը վերացնեն որ անդխանկից մեր բազուկները կը բացուին ու կ'երկարին ողջագուրելու: Համար այն անսիրքը որուն «Մայր» անունը կուտանք:

Սիրելի գաւակներս, զուք գեռ չա՛տ պղպահի էք դնաւ հասելու համար այն էսկը որ համար սիրոյ և անձնութութեան մարմարցումն է:

Մեր ողայութեան չդանուեցան մեծեր որ անանց անզ զուգական արժեքը ծանօթացներն մեր մատագ հոգինեւ բանն: Մենք պէտք ունեցանք մեր կեանքի փորձառութեան կարենալ գնահատելու համար զիրենք:

Անչո չա, աթէն թարմատի պատանի կը սիրէ իր մայրը, անոր մօտ կը զանէ իր ապահովութիւնը երբ օգնութեան մը պէտքը կը զգայ: Այդ յարումը, սակայն, բուլուսին անշահախնդիր չէ, զանէ մասամբ, և թերեւս անզ գիտակից՝ հաջուկ մը արդիւնքն է: Հերքերնիդ ձեր խողնին վրայ դրէք և ներքնապէս քննութիւն մը կասարեցէք: Պիտի տեսնէք որ զանազան առիթներու մէջ, չնորհ մը կամ ձեր փափաքած մէկ բանը ստանալու համար, ի՞նչ շինծու անուշ բառեր, ի՞նչ արուեստական զգումները չէք չույլեր ձեր մայրերուն: Անսնք չա՛տ լաւ զիտին ձեր զգացումներուն աստիճանը, սակայն ձեղի հանդէս իրենց ունեցած անհան ունիքը մասցնել կուտայ ամէն բան:

Եեր Պարսնը՝ իմ եղրայրս, ատեն մը ձեր տարիքը ունեցած է: Ան ալ ունէք մայր մը, մեր մայրը: Անշուշտ այս այնչափ չին է որ ո՛չ գուք, ոչ իսկ ձեր մայրերը ծնած էին: Այն ատենները սովորութիւն չէք աղջիկներուն մեծ կրթութիւն մը տաւ: Ընդհանրապէս, քիչ մը կարգալ գրել սորվելէ վերջ, տանտիկնութեան զործնական վարժութեանց կը չետեւէին անսնք իրենց մօր հակողութեան տակ:

Մեր մայրն ալ այս գասակարգին կը պատկանէր, բայց բնութիւնը զինքը խորհրդածող և լաւ արամարանող

առեղծած էր: Հակառակ իր զաւակները չատ սիրելուն, անսերող էր անոնց թերութեանց հանգեց, երբ խրառները օգուտ մը չէին ապահովիր: Այսպէս, անգամ մը, որ եւ է արարքով մը ձեր Պարսնը մայրը կը վշտացնէ: Ատկայն մայրը չի յանդիմաներ զինքը, միայն ակնարկ մը կ'ուղղէ անոր, ակնարկ մը որ կը ցուցացնէր: Պարսնը, ինչպէս ձանչցած էք զինքը, չատ զգայուն էր և զուցէ ա՛լ աւելի իր ողայութեան տակարգին, անդիքին համար ապահով չի մարդու աշխարհն, ո՛չ կ'ուղղէ ուասի և ոչ ալ խօսիլ մարդու համար: Ծուրջիններուն միմիթարական խօսքերը ոչ մէկ սպիզանի կը բերեն իր վասին, ոչ մէկ կերպով ինքինքնին կը ներէ իր մայրը վշտացուցած ըլլալը, մինչեւ որ մայրը, ի մաս իր զաւակին այդ խոչոր զղջումին, իրեն ներած ըլլալը կը յայտնէ: Ան, ձեր Պարսնը, մինչեւ իր կեանքին վերջը, իր սրախն մէջ մասնաւոր անդ մը վերապահած էր իր սիրական Մայրիկին, չակառակ Ա՛լ երկար տարիններէ ի վեր զայն կորսնցուցած ըլլալուն:

Դո՛ւք ալ, երբ աւելի մէծ և աւելի խելահատ ըլլալք, ա՛լ աւելի զիտակցօրէն, աւելի զնահատանքով պիտի սիրեք ձեր մայրերը:

Սակայն, երբ քանի գեռ ուշ չէ, աւելի զուրգուրանքով չրջապատեցէք վիրենք, աւելի երախտազիտութեամբ և աւելի սրագին սիրեցէք այն քնքուն էակները զոր Աստուած իրը մայր ձեղի չնորհներ է:

Փա՛ռք և յարգանք Մայրերուն:

7—5—1951

Վ. Հ.

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐՈՒՅՆ ԱՌԴԻՔԻ

Բոլոր գասարանները այցելեցի պատրաստուած ուղերձները քննելու համար:

Անդհանրապէս լաւ աշխատութիւն մը արուած էր:

Աչքի զարնող գլխաւոր թերութիւնը անուշապրութեան մէջ կը կայտար: Կը յուսած որ ուրիշ առթիւ-

աւելի ներկայանալի գրութիւններ կը ներկայացնեն անոնք
որ այս անգամ պէտք եղած խնաժքը և ուշադրութիւնը
ցոյց չէին տուած:

4—5—1952

d. 2.

ՈՒՂԵԲՐՁ⁽¹⁾

«Որքա՞ն երախտապարա պէտք է ըլլանք մեր սիրելի և
յարդելի Պարոնին որ մեզի սորվեցաց Մայերու Օրը տօնել:
Արդ, այս պահուս, սիրոյ և երախտապիտութեան իմ
անկերծ զգացումներս կը ատուցանեմ ձեզի, սիրելի
մայրիկս և հայրիկս, ու կը խստանամ ըլլալ բարի զա-
ւակ մը և «Նոր Դպրոց»ի արժանի ու պատիւ բերող աշա-
կերտ մը:»

Կը յուսամ թէ այս գիշեր ամէն մէկերնիդ պիտի տօ-
նէք Մայերու Օրը ձեզ տան մէջ և վազր, ձեր գաստիա-
րակուչիներուն հսկողութեան տակ ձեր սիրեկապիրը
պատրաստելով, պիտի յանձնէք ինձի:

14—5—1952

d. 2.

ՏԵՂԵԿԱԴՐԻ ՆՄՈՅԾ ՄՌ

Մայրերու Օր

Դպրոցը Մայերու Օրը տօնելէ վերջ, ուրախ զուարթ
տուն գացի: Անմիջապէս սենեակս քաշուեցայ և մայրիկիս
համար պատրաստած նուէրս լրացուցի ու խնամով ծրա-
րեցի: Յետոյ քանի մը շաբաթէ ի վեր խնայած դրամովս
մեխակի բուրումնաւէտ փունջ մը գնեցի: Գիշերը, ճաշէն
վերջ, ծնողքիս և մէկ քանի հիւրերու ներկայութեան,
նախ ուղերձս և ուսանաւորներս կարգացի, յետոյ զարոցը
կատարաւած ընթերցումները և մեր յարգելի հիմնապին

(1) Ամէն մէկը այս ուղերձը կը կարգայ, երբ Մայրե-
րու Դպրոցին մէջ տօնելէ վերջ, նոյն իրիկունը տունն
ալ կը տօնէ:

ուղերձը կրցածիս չափ մահրամասն պատմեցի, նուէրս ու-
ժաղկեփունջու մայրիկիս տուի ու զորովանօք համբուրեցի
զինքը:

23—5—1951

Ա.Ա.Ե. Դաստիան

«Նոր Դպրոց»

Մայրերու Օր

****

Սիրելի Տղաքս,

Այս միջոցիս, այս սրահին մէջ հաւաքսւած ենք տօ-
նելու «Նոր Դպրոց»ի հիմնապիրներէն հանդուցեալ Պարուսա-
թալաթեանի անուան տարեկարձը, որ կերպավ մը անոր
Օրը եղած է:

«Տօնել», թերեւ ճիշդ իմաստը չի տար յիշատակի այս
ոգեկոչումին անձի մը որ տարիներէ ի վեր դազրած է տպ-
րելէ և որուն եղրայրակիցն ալ, ձեր Պարոնը, որ ամէն
տարի այս բեմէն անոր պանծացումը կ'ընէր, ո'չ եւս է:

Ինչպէս պիտի կրնամ զտնել իր այն խօսքերը սրսնք
ու զդակի ձեր մատապ սրուերուն ճամբան կը գտնէին, և
մահաւանդ ի՞նչպէս պիտի կրնամ միուի միոյն մասին,
երբ միւսին կորսական վիշտը պատած կը մնայ ամբողջ
էսութիւնս:

Տիար Պարուսաթալաթեան եղած է ուսուցիչը ձեր
Պարոնին, անոր պաշտօնակիցը ըլլալէ առաջ: Եղած է
նաեւ, իմ ուսուցիչս: Ազնիւ բնաւորութեան աէր, հեղա-
ձամբույր, իր ասուարէզը սիրով և անոր յառաջդիմութեան
ցանկացող անձնաւորութիւն մըն էր:

Շատ քիչ ատեն, հազիւ գլորցական տարեշրջան մը,
ուսուցիչս եղած ըլլալուն, իրը աչակերս, այնքան աւ
խորունկ յիշատակներ չունիմ իրուն: Շատ աւելի վերջ,
իրը մին «Նոր Դպրոց»ի Հիմնապիր-Ճնօրէններէն, բարե-
կամական անկեղծ յարաքերութիւններ մշակած ենք:

Ինչ որ ցարդ լուցիք իր մասին այսուզ կարգացուած
դրութիւններէն, արդէն քիչ չատ գաղափար մը կազմել
տուին ձեզի իր անհատականութեան մասին:

Ինձ կը մնայ հրաւիրել ձեզ մէկ վայրկեանի լուս-
թեամբ և ձեր մասծումները կեզրոնացացած իր վրայ,
իր բարի մարդ և իր հիմապիրներէն մին «Նոր Դոլրոց»-
ին, յիշատակը յարդել իր անուան տարեգարձին առթիւ:

26—5—1950

Դ. Հ.

Մալարեանի Օրուան յայտագրելու

14 Ապրիլ 1930, Անդերս

«Նոր Դոլրոց»ի Ե. գասարանի սանկերուն

Սիրելի Տղաք,

Հրաւակը կ'ընէք ինձի որ ներկայ ըլլամ ձեր հանդէսին:
Որչա՞փ կը փափաքէի ես ալ որ այն օրը անձամբ ներ-
կայ գտնուէի ձեր մէջը, վայելելու հաշար երջանկու-
թիւնը զոր կը սորմիիք տուառուէն չուրջերնիդ արձակել
երգերու, արտասանութեանց և մշտափթիթ զուարթու-
թեան արտայայսութիւններով:

Եւ եթէ չեմ կրնար ներկայ ըլլալ, միջոցին մէջէն՝
սակայն՝ ծաւալումով կուգայ ինձի կը հասնի ի՞նչ որ կը
բղխի ձեզմէ և ահա կը լսեմ ձեր ճառուղիւնը, ձեր ծա-
փերը, ձեր ծիծաղները, նոյնիսկ կը տեսնեմ ձեր մոլիսը
և չարժումները:

Երանի՛ ձեզի, աղա՛ք, որ այդ տարիքին մէջ, ունիք
այն թանկագին հարսաւթիւնը սրուն երջանկութիւն
կ'ըսեն ժարգիկ և այնքան ասաս ունիք որ կրնար ու-
րիշներու ալ փոխանցելու:

Տարիներ ետքը, պիտի տիրանաք ուրիշ հարսաւթիւնը
ներու: Այն ատեն եւս եղէք միշտ պատրաստակամ՝ ձեր
ունեցածէն փոխանցելու ուրիշներու, թէ՝ մօտ ըլլան ա-
նոնք, թէ չեռուն:

Այսպէս, ձեր կեանքը պիտի վերածնի չարտնակ, և
գուք՝ մշտագալար՝ պիտի ապրիք ձեր հոգիին յոյզերովն
ու խորհուրդներովը, և ձեր զործերուն մէջ յարաժաւ՝
արձագանգ պիտի տայ ձեր վերածնած կեանքը:

Զերմ համբոյրներս ձեզի և ձեր միսս գասարանի ըն-
կերներուն:

Դ. ՄԱԼԱՐԵԱՆ

Գալուս Ա. Մալարեան

ՄԱԼԱՐԵԱՆԻ ՕՐ

Նընջեցելոց հոգիները թո՛ղ հըսկեն
Որ այս առունեն ներս չի մըտնէ սխ ու քէն,
Ակրն ըլլայ հոս Ակը խօսքի ու Գործի,
Եւ, մեզրի պէս Տոն—փեթակէս մի՛չո հոսի:

15—5—1949

Յ. Թ. ՀԻՆԴԻԵՎՆ

Դ. ԲԴ ԴԱՂԱՐԱՐԱՆԻ

Հաձելի անակնկալ մը եղաւ ինձ համար հաւաքման
սրահի պատին վրայ, անուշաբոյր ծաղիկներու և գափնիի
տերեւներու ձարսար բանուածքով մը յօրինուած «Գա-
լուստ Մալաթեան» անունը:

Կը զովեմ ձեր ջանասիրութիւնը որքան յիշատակի
այդ ճաշակաւոր և զգայուն գաղափարին, նոյնքան և
գործաշրութեանը համար:

14—5—1951

Դ. Հ.

Դպրոցին վերամուտին առրիւ Աշակերտութիւն ուղղուած ուղերձ մը

Սիրելի Տղաք,

Այսօր կրկին կը վերագառնաք այն յարկին տակ ուրկէ բաժնուած էիք չորս ամիսէ ի վեր։ Անշուշտ շատերուզ համար առաջին օրերը քիչ մը ծանր պիտի գայ աշխատանքրի։ Ամբովզ չորս ամիս, գիրք, տետրակ մէկ կողմնետուած, ազատութեան մէջ խաղալով անցընելէ վերջ, հաճելի չէ դաւ կարգապահութեան ենթարկուիլ, որպատկանութիւններ կատարել։

Պէտք է գիտնաք սակայն որ կեանքի առաջին պահանջքն է աշխատութիւնը։ Ամէն մարդ որ կ'ապրի, անհրաժեշտորէն պարտի աշխատիլ։ Դպրոցականները՝ մանկապարտէզէն մինչեւ համալսարան, կ'աշխատին բան սորվելու համար, աւելի վերջն ալ կ'աշխատին՝ իրենց ընդգրկած ասպարէզներան մէջ յաջողելու համար։

Խոր ծերութեան մէջ է միայն որ բնութեան անսեղիսալի պարտադրութեան առջեւ, մարդը պարտաւորուած կ'ըլլայ ձևոնթափ ըլլալ աշխատութենէ։

Արդ, սիրելի տղաքս, որպէսզի խղճի կատարեալ հանգարաւութեամբ իրաւունք չահիք գալիք տարուան դպրոցական տարեգերջի արձակուրդը վայելելու, պէտք է որ այլեւս լրջօրէն աշխատութեան լծուիք ձեր գպրոցականի պարտականութիւնները լիովին կատարելու համար։

Աշակերտի մը պարտականութիւնները չեն սահմանափակուիր մի միայն դասերը սորվելուն մէջ։

Ամէն բանէ առաջ, ան պէտք է բարեկիրթ և քաղաքակար ըլլայ ձնողքին, ուսուցիչներուն, ընկերներուն և առ հասարակ բոլորին հանդէպ։

Ան պէտք է երախտապարտ զգայ ինքոյնքը իր ձնող-

քին հանդէպ, որ ամէն անուակ ծանր զոհողութեանց յանձնառու կ'ըլլայ իր կարիքները առաւելագոյն չափով գուհացնելու համար։

Ան պէտք է սիրէ իր ուսուցիչները և գիւրացնէ անոնց գործը, խղճմտօրէն պատրաստելով իր զաները։ Պէտք չէ երբեք մասնայ որ անոնք իր բարիքին համար կ'աշխատին, միտք և հոգի կը մաշեցնեն, որպէս զի օր մը այդ պզափինները ժարգկային ընկերութեան պատիւ բերող անհատներ ըլլան։

Ան պէտք է սիրէ նաև իր ընկերները և ջանայ օդակար ըլլալ անոնց երկար տարիներ, գպրոցական գրասեղաններու վրայ միասին ապրուած կեանքի այդ չրջանը անոյշ յիշատակներով լեցուն կ'ըլլայ։

Ակաւուին պարտականութիւններէն մէկն է ամէն օր պզափի կամ մեծ բարիք մը գործել։ Պէտք է գիտնաք որ «Նոր Դպրոց»ի աշակերտ մը պարտաւոր է հետեւելու այդ կանոններ։ Գետին ինչած մէկուն օդներ վեր ելլելու համար, մասցուած ծրար մը տիրոջը՝ յանձնել, մէկուն վնասած ձայնան ցոյց տալ, եւլն, անոնք շանը ծառայութիւններ ըլլալով հանդերձ զանոնք կատարողին աշալուրջ և բարեցակամ ըլլալուն որոշ ապացոյնները կը կազմին։

Յիշուած բոլոր տրո բաները եթէ ջանաք կատարել, վստահ եղէք որ ձեր ամէն մէկը յաւագոյն աշակերտ մը և ապագային ալ յաւագոյն քաղաքացի մը կ'ըլլայ։

«Նոր Դպրոց»ը իր կարելին պիտի ընէ օդակար ըլլալու ձեղի, սիրելի տղաքս, բայց գուրք ալ պէտք է ձեր յաւագոյնը ընէք «Նոր Դպրոց»ի արժանի սան ըը եղած ըլլալնիդ ապացուցանելու համար։

«Նոր Դպրոց»ի 43րդ չրջանը բացուած կը հոչակեմ։ Յաջողութիւններ կը մազթեք յարգելի զործակիցներուն և ձեղի, սիրելի տղաքս։

ՆՈՐ ԳՊԱՌՅԻ ՏՎԱՐՆԱՐԱՐ

(Հիմնուած է 1909 Հոկտ. 18 ին)

ԱՅՆ ԱՌԹԻՒ ՏՎԱՐՆԱՐԱՐ ԱԽՎԵԲԸ ՄՇԱԿ

Սիրելի Տղաքը,

Ճիշդ քառասուն և մէկ տարի առաջ, 18 Հոկտ. 1909,
ուրեմն այսօր էր որ, Յանկալթի՛ պողոտային վրայ գտնը-
ւող չէնքերէն մէկուն մէջ, ասացին անգամ բլլալով «Նոր
Դպրոց»ի զանգակիր կը հնչէր, արձանադրուած առաջին
թիւով եօթը աշակերտները գտարան հրաւիրելու համար:

Անցեալին խառնուած 41 տարիներու ընթացքին, ձեզի
պէս հազարաւոր պատանիներ այս գրասեղաններէն ան-
ցան: Անոնք ալ, ձեզի պէս, ստացան նոյն մարի լոյրը,
ձեզի պէս անոնց ալ ներարկուեցաւ այլասիրական, եղ-
րայրական սիրոյ զգացումները արթնցնող նոյն կանոննե-
րը, ձեզի պէս անոնք ալ մարդկային ընկերութեան մէջ
օդակար կեանք մը ունենալու նոյն ուղղողին առաջ-
նորդական:

Դուք, այսօր, այդ երկար չպթային 42րդ օդակը կը
կադէք: Այսօր ձեզի խօսողը Ան չէ որ հատիկ հատիկ
այդ օգակները կազմեց, բայց ան որ կը խօսի այսօր, ոչ
միայն անունով միաց ան զիծ մը կ'աւոքէ կազմել Մեծ
Մեկնողին հետ, այլ և չերմօրէն կը փափաքի որ «Նոր
Դպրոց»ի տարեշրջաններու այդ չպթան անհունորէն երկա-
րի նոյնքան բեղուն, նոյնքան օդակար ու նոյնքան ար-
դիւնաւէս:

Չեր գտամիարակու հիները իրենց լաւագոյնը կ'ընեն և
պիտի ընեն չպթային կազմուելու վրայ եղող այս տար-
ուան օդակը նախորդներուն որակին չափ հասաւա և
փայլուն կերտելու կոմմար: Դուք ալ, սիրելի տղաքու,
պէտք է օդնէք իրենց ջանքերուն ձեր քաղաքավար, օ-
րինական վարքովը և աշխատասիրութեամբը՝ «Նոր Դպրոց»ի
բարձր ու մաքուր համբաւը անգամ ոք եւս հաս-
տառելու և կարենալ ըսկելու հաշար: «Ես «Նոր Դպրոց»-
ի եմ»:

Այսօր, «Նոր Դպրոց»ի 42րդ տարեշրջանին առթիւ սո-
վորականէն աւելի ջերմեանդօրէն երգեցէք.

«Դուն որ մաքին լոյս պարգևեւու, կը փարատես խա-
ւարը տգիսութեան, — Դուն որ սրախ տաս տրոփել վե-
հըգձիկ, կ'ընես զայն օթեւան աղնիւ զգացու մներու: —
Դուն որ կամքը մշակիս ջլապինդ, կ'ընես մեզի կորովի
շնորհիւ այն ուժին՝ որով կ'օժտես մեր մարմբնը, — Սի-
րելի մայր, գու «Նոր Դպրոց», առ' ու մեզ միտք, խիզճ
արգարի, ըրէ մեզի արգարամիտ, ուզգաւիտ, արդարա-
կորով, — բոյն ըրէ աեսլականի մեր մասուդ հազիները,
թոյլ մի՛ տար որ գետնաքարչ մասածումներ գահավէժ գլո-
րին վար մեր հոգիները՝ կազմուագեղ կամ աստեղազարդ
երկինքնէ»:

Ոնսասան պահէ, Տէ՛ր, «Նոր Դպրոց» և հովանիկի
ներքիւ պահէ զայն յաւելու:

ՆՈՐ ԳՊՐՈՋԻ ԱՐԵԼԻ ՏՂՐԾ

Ընդունեցի ձեր նուժալը — զեղեցի՛ ծաղկենիւղով մը
զարդարուած — որով չնորհակալութիւնն կը յայտնէք
գպրոցին տարեկաբձին առթիւ հրամցուած առւրոշին հա-
շար: Անուշ ըլլայ, ողա՛ք:

Հինգերորդի տչակերտներէն աշանք զիսուզութիւն բ-
րած են որ ես «զըրկու» կանանին (1) չիչ հանհակցած:
Երաւացի գիտութիւն մըն էր եղածը, քանի որ տարմը
գպրոցի գրասեղանին վրայ, և ալ հետուն ուրիշ աշխա-
տութեամբ զրազած էր (թէեւ միտքս միշտ առւրմին
վրայ էր...):

Դարձանելու համար այդ թերին, այսօր՝ Շաբաթ 20

(1) «Զըրկու»ի բացաւրութիւնը. — Ե.րդ գասարանի առ-
շակերտները անձնապապութիւն փորձ բրած են: Իրենց հրամ-
ցուած առւրմը գրասեղանին վրայ, աչքերնուն առաջ
գրած և ժամ մը զառ ըրած են: Զբունքի պահուն միայն
կերած են:

Հակոբմբեր, Օր. Թերզեանի ներկայութեան, երկու ժամէն աւելի (14—16) տարմը աչքիս առաջ, գրասեղանին վրայ աշխատած եմ և հակառակ բերնիս ջուրերը վազելուն, ինքզինք զապած ու ձեռք չեմ զպացուցած անորդամբը 16.30էն վերջ միայն փառաւորապէս ձաշակած եռ զայն:

h. *Quantitative Properties* of the

20-10-1951

• 1. 2

ՃԵՐԱՊՈՀՆԵՐԻ ԹԻՐԱԿ

(RLL, p. 112, 1973)

Ժամացոյցը պէտք է խորհրդանշակը ըլլայ նօդապահութեան:

Ճշգապահութիւնը՝ մարդուն նկարագրի՝ ցայտուն զիւցիքն էկին է։ Ճշգապահը անխռուսավելիօրէն ուղղիղ կեցուածք մըն ալ կ'ունենայ կեանքքին ուշից կը սպասուի որ Հերթ Դոգրոց»ի մեջէն ներս ամէն ուր ջանայ անպայման ճշգապահ բոյալը

9-1-1951

172

☆

1951 ԱԳՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՆԱԳՈՅՆ ՀԵԿՈՎ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐԵՎՆԱ

- Առաջին՝ Դ. գասարան (1 յաղագում՝ ունեցող աշակերտ) Երկրորդ՝ Բ. գասարան (2 ») Երրորդ՝ Դ. » (4 ») Չորրորդ՝ Ա. » (7 ») Հինգերորդ՝ Ե. » (8 »)
  - Կարմիր Մահիկի և օգանաւոյին ընկերութեան ամէն աժիս յանձնելի 5 ական զրչ. ներք ձգաղափառէն վճարած բոլոր գասարանները, բացի Ա. գասարանէն: Դիսուլուրինք. — 1. Ի՞նչպէս կըլլայ որ զարոցին

բարձրագոյն դասարանի աշակերտաները ամէնէն չառ յաւպաղուց կ'ունենան, իրենք իրենց կը ներս այդ բանը:

Այս աժմուան յապաշտութերուն բնիքանուր առժմամբ պակսիլն այ փութաջանութեա՞ն պէտք է վերադրել կամ թէ օրերուն երկննալուն և առքնալուն:

2. Ա., գաստրանը ինչո՞ւ հայար իր պարագանութեան
մէջ յետամեաց եղած է։ Պէտք չէ որ որ միւս գաստրան-
ներուն հայտապահութենէն օրինակ առնէր։

2-5-1951

412

8-1-1952

Վեճակացուցաները նշապահօրեն վերտարձնող դաստիառները եղած են Գ., Դ., և Ի. բ.

Ա. զասարանը՝ Ռ. Ա.ին պատճառաւ, Բ. զասարանն
ալ՝ Հ. Մ.ին, Ա. Ա.ին պատճառաւ մրցումը կորսնցու-
զած են:

Թիսողութիւն. — Ծնորհաւորելի են ձչգապահ և զող գասարանները։ Քանի մը անձշգապահներուն երեսէն Ա. և Բ. դասարանները մըցումք կորսոնցուցած են։ Ինչո՞ւ այդ տղաքը ջանք մը չեն ըներ իրենց դասարանին և դասընկերներուն պատիւր բարձր պահելու համար։

10-1-1952

42

三

10-12-1951

«Մարդ եղայ»ի(1) միջզասարանական առաջին մըրցումին արդիւնքը:

(1) Նախապէս որոշուած թուականներու, կարգ մը փորձեր պիտի կատարուին (աղքատ աղոց զբկուելիք պառզով լիցուն տաւուի յանձնել, եւլն. եւլն.), ԱՌ դասարանը որ ճշդապահօրէն կը կատարէ այդ գործը որոշեալ թուականին, «Մարգ եղայ»ի իրաւունք կը չահի:

Ա., Գ., Դ., և Ե., գառարանները հշտապահ եղած են:
Դժբախթար Բ. ը միայն մէկ աշակերտի երեսն մըր-
ցու մը կրտսնցուցած և «Մարդ եղայ»ի իրաւունքը չէ չահած:

Դիսուլուրին.— Ա., Գ., Դ., և Ե., գառարանները
«Մարդ եղայ»ի մըրցումին առաջին օասր ձշտապահութեամբ
չահած են: Կը չնորդաւորեմ:

Դալով Բ. գառարանին, կը ցաւի որ մէկ անձշտապահ
ընկերոջ պատճառաւ՝ ամբազ գառարանը կրտսնցուցած է:
Կը ահսնուի թէ ո՞ր աստիճան օգտակար կրնայ բլլալ հա-
մերաշխ գործակցութիւն մը:

Կը մազթեմ որ ամսոյն 17ի մըրցումը անխոտիր բոլոր
գառարանները չահին:

Ուրախ եմ որ Ա., գառարանը ջանապիր եղած է զար-
մաններու իր նախորդ անձշտապահութիւնը:

13—12—1951

Ա., Հ.

ԽՆԱՅՈՂՈՒ ՀԵԱՆ ԾՈԲԱՅԻ

Կարեւորութեամբ կը առնուի խնայողական շարաթը
«Եսր Դպրոց»ի մէջ: Թրքերէն և հայերէն զասի պահերուն
շարադրութեան կա՞ յարժար ընթերցումներու նիւթը
խնայուրինը կ'ըլլայ: Այդ շարթուան անդական ապ-
րանքներու մասին ալ կը խօսուի:

Կարինի խնայողուրին.— (Առէն օր, իւրաքանչիւր դա-
ստրանի մէկ կտոր կաւիճ կը արուի Դպրոցին կողմէ):

I

Ա., գառարանի կաւիճի խնայողութեան արդիւնքը չաս
գոհացուցիչ է: Ուրախ եմ որ մեր սանիկները ջանքը կը
դնեն խնայածը ըլլալու:

14—2—1952

Ա., Հ.

II

Գ., գառարանն ալ երկրորդ անգամ ըլլալով առվի մը
կաւիճ խնայած և յանձնած է: Դիմելի է որ լու ունա-
կութիւն մը կը սոսանան մեր ապաքը, պայմանաւ սակայն
որ այդ չմնայ Ժիայն կաւիճ խնայելուն մէջ: Պէտք է
վարժուին նաեւ պարապ անդը թուզթ չգործածելու, ո-
րինակի համար, կամ պարապ անդը ջուրին ծորակը բաց
չձգելու, եւլն, եւլն: Պատիկ բաներ թէեւ, բայց առ-
բիներու ընթացքին մեծ մեծ արգիւնքներու կը յանդին:

23—5—1952

Ա., Հ.

★

Պարտի շաբաթ

1950—51 ամբեշրջանին վերջին շաբաթը պարտի շա-
բար որաշուած ըլլալով, կը յուսած թէ ամէն աշակերտ
պարտաճանաչ Կ'ըլլայ: և իր ընկերներէն փոխ առած
թուզթը, մատիար, գրամը, գիրքը, եւլն, եւլն, ճշգա-
պահօրէն կը վերապարձնէ:

22—5—1951

Ա., Հ.

Հայութական ձեռնարկություն օժանդակութիւն

I. Çocuk Esirgeme Kurumu, Vctem Savasim, Խւլն.ի կողմէ զրկուած պահուանները միշտ կարեւոր գումարնեւ բավ բցուած կը վերապարձուին աշակերտութեան կողմէ:

II. «Եսր Դպրոց»ի հիմնարկութեան ապահարձին, Յ. Թ.
Հինգլեանի անուան տօնախմբութեան յիշատակին նուիրատուութիւններ կ'ըլլան աշակերտութեան կողմէ բարենպատակ հաստատութեանց:

III. Ասկեղին կանոնի զրութեամբ օգնութիւն:
Ասկեղին կանոնին համաձայն, աշակերտը իր անձը կը զրկէ բանէ մը (առո.ք) չի դնիր և զրամը կը պահէ, հանրակառարժի երթալու տեղ՝ կը քարէ և զրամը կը պահէ, Խւլն.) և այդ ձեւով հաւաքած մէկ սոկին կարօտեալներուն կը նուիրէ:

Համար 6269

Խոթանպուլ, 10—9—1951

Պատուարժան

Տնօրէնութիւն «Եսր Դպրոց»ի

Ա.Ա.Տ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ ստացաւ (220) երկու հարիւր քանի լիբայի գումարը հաւաքուած սոկեղին կանոնի զրութեամբ «Եսր Դպրոց»ի սաներուն և մասմըն ալ նախակին սաներու կողմէ, յատկացուելու համար հիւանդանոցի «Հինգլեան Բաժին»ի մէկ կարիքը գոհացնելու նպատակին:

Հոգաբարձութիւնս յարմար գառեց արամագրուած այդ գումարով Հինգլեան երկու սրահները օժտել ելիքական ժամացոյցով մը, գաւաթներով ու պնակներով:

Այս պարագան չնորհակալութեամբ և հաճոյքով կը հազորդենք մէր սիրելի պղտիկ նուիրատուներուն:

Յարգանօք

Ի գիմաց Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի	Ա.անակպիր	Ա.անապիտ
Ա. Քիկիթձեննե	Վ. Հինդելլեն	

IV

«Եսր Դպրոց»ի Ա.Ա.Տիրաթեամբ

Ազգ. Հիւանդանոցի տարեկան պարահանդէսին համար պատրաստաւած ութուն կար առարկաները աչքէ անցուացի զրկուելէ առաջ: Ապաստէս չատ աւելի սիրուն եւ արժեքաւոր էին անսնք: Կը չնորհաւորեմ աշակերտութիւնը այդ զործին առթիւ իր ցոյց առաւած եռանդին և փութաջանութեան համար:

Հպարա եմ որ «Եսր Դպրոց»ի աշակերտութիւնը բարեսիրակոն ձեռնարկներու օգնելու զործին մէջ միշտ նախանձախնդրութիւն մը ցոյց կուտայ:

30—1—1952

Վ. Հ.

V

Ամենապատին

Տ. Տ. Գարեգին Արեակիսկոպոս Խաչատուրեան
Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ եւլն. եւլն. եւլն.

Ա.Ա.Տ

Ա.Ա.Տիրաթատիւ Արբազան Հայր,

Ձեր Բարձր Արբազնութեան հրատարակած կոչին առթիւ «Եսր Դպրոց»ի Վարչութիւնս ուրախ է աեղեկացնելու թէ վարժարանին հիմնարկութեան առաջին առքիներէն իսկ արգեն զործադրութեան զրուած է յատազ հնգիներու մէջ այլասիրական զդացումը մշակող ձեռնարկները:

Այսպէս, ամէն տարի, Դեկտեմբերի վերջին շաբաթ ներու ընթացքին, տրուած նմոյշի մը համեմատ, իւրաքանչիւր աշակերտ խաւաքարտէ տուփ մը կը չինէ և ուրոշուած օրը, պատուղներով լեցուն և ծրաբուած կը յանձնէ վարժարանն Ասկէ զատ, կը յանձնէ նաեւ գործածուած զգեստեղէններ, եթէ արամագրելի ունի:

Այս տարի, աւելի ըլլալով, աշակերտաց յանձնարառեցաւ մէկ կողմ ննացած և քիչ շատ գործածելի խաղալիկներ ալ բերել:

Սաորեւ պատիւը ունինք եզած յատկացումներուն մէկ ցանկը ներկայացնել ջերդ Սրբազնութեան:

Մատչելով ի համբոյր Ա. Աջոյդ
Մնամք որդիական յարգանօք

Երևան, 31 Դեկտ. 1951

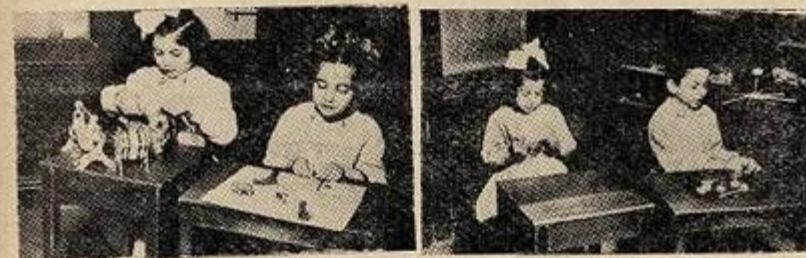
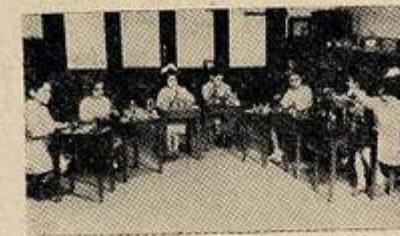
Վ. Հ.

ՑԱՆԿ

Վարժարան	Պատրի տութ ուն	Զգեստի կանոն իսուր	Խաղալի իսուր	Կօշիկ կրկնակօ- չիկ, Սոյկ	Գիրք հաս
Էսահան	32	22	21	կօշիկ(8q.) կրկնակօ- չիկ(10 q.) մոյկ(1 q.)	—
Խասպիւղ Ներսկեան	25	6	—	7 q. կօշիկ	—
Գարակօզեան որբանց	30	—	5	—	7
Օրբագիւղ Թարգմանչաց	30	18	—	6 q. կօշիկ	—
Ֆերիզիւղ Միւրամերնեան	25	—	—	—	—
Ազգ. Հիւանդանոցի հիւանդ տղոց	8	—	12	—	—
	150	46	38	32 զոյգ	7 հաս
տուփ	կտոր	կտոր			

(1) Իւրաքանչիւր տուփ աւելի քան մէկ քիլոկրամ պարունակութիւն ունի:

Մանկապարտէզի փոքրիկներու զբաղումներէն մի խոհի դրուագ

Ը Ա Ր Ժ Ա Ն Կ Ա Ր

Կ'իժանամ՝ որ ձեզմէ սմանք կը չարունակեն զես ոչ-
արտօնեալ շարժապատկեր գիտելու երթալ։ Կը խնդրեմ
դաստիարակուհիներէն որ ցանկը պատրաստեն վարժարա-
նըն կանոնները անսասառզ աշակերտներուն։

Պէտք չէ մոռնալ որ անցեալ աարեշրջանի «Մայրերու-
Օր»ուան առթիւ, չըջաբերական մը զրկուած էր մայրե-
րուն ուղղեալ, այս խնդրոյն չուրջ։

21—11—1950

Ժ. Հ.

“Ն Ո Ր Դ Պ Ր Ո Յ ”

Մանկապարտէզ եւ Նախակրրարան
Շինէի - ՊՈՄԾՈՆԹԻ

Ցարգելի Տ...

“Նոր Դպրոց”ի Տնօրէնը, ողբացեալ դաստիարակ Յով-
հաննէս Հինդիան, մտադիր էր այս տարուան դպրոցական
շրջանին, մասնաւորապէս “Նոր Դպրոց”ի աշակերտութեան
ծննդաց ուշադրութիւնը երաւիրել “շարժապատկեր”ի հար-
ցին վրայ։

Ցարգելի ծննդները կը յիշեն անշուշտ որ, եր կենդա-
նութեան, քանիցս, չյանձնարարուած շարժապատկերներու
ներկայացմանց դպրոցականներու ականատես ըլլալու ան-
պատեհութիւնները մատնաշած եւ անոնցմէ զգուշացուցած
էր։

Ցայտնի իրազութիւն մըն է որ, ընդհանրապէս, ժաղաքի
“սէմէմա”ներուն մէջ ցուցադրուած ժապաէնները ոչ մէկ
օգտակար ազդեցութիւն կրնան զրծել մեր պատիկներուն
վրայ։ Ընդհակառակը, անոնք կը տպաւորուին այնպիսի ա-
րարքներէ եւ տեսարաններէ, որոնք ամենայսուի խորիրդա-
ծութեանց կը մղեն, դեռ եւս նշմարիս դասողութեան կա-
րողութենէ զորկ, այդ մատղաշ ուղեղները։

Պէտք է որ ծննդները տկարանան եւ տեղի տան իրենց
գուակներուն խնդրանքին, կամ նոյն խոկ, իրենց նախաձեռ-
նութեամբ զանոնք առաջնորդեն շարժապատկերի ներկայաց-
մանց, առ ի վարձատրութիւն անոնց սա կամ նա արարքին։

Նատ մը խծրծանիքի առարկայ դարձած է Նարժապատ-
կերը։ Ամբաստանած են զայն, սխալ կամ շխտակ, օրինակի
համար, կանխահաս աւագակներ պատրաստող։ Նատ անգամ
դատարաններու մէջ, պաշտպան փաստաբանները ներկայա-
ցուցած են զայն իր սերազործութեան մղող դպրոց մը, իր մեղմացուցիչ պարագայ օգտագործելու համար ի նպաստ ի-
րենց դեռատի պաշտպանեալին։ Վերջապէս, շարժապատկե-
րին համար, կարելի է կրկնել ինչ որ նզովքոս կ'ըսէր լեզ-
ուին համար։ “Այդ լաւագոյն եւ յուեգոյն բանն է”։ Ժա-
պատէններէն ումամֆ շատ զեղեցիկ զգացումներ կրնան ար-
քընցնել տղոց մէջ։

Նարժապատկերը հրաշալի գործիք մըն է ձեռքներուն
մէջ անոնց, որ զիտեն օգտակարապէս ծառայեցնել։ Նոյնը
չէ բոլոր գործիքներուն համար ալ։

“Նոր Դպրոց”ի Տնօրէնութիւնը իր շէնքին մէջ, իր խոկ
հսկողութեան տակ, կազմակերպած ներկայացումներէն
զատ, ամէն անգամ որ դպրոցականներու յարմար եւ օգտա-
կար ժապաէններու ցուցադրութեանց շուրջ առած է, չէ
խուսափած այդ պարագան յարգելի ծննդաց տեղեկացնելէ
եւ յանձնաբարել։

Երբ այսօր, ըստ “Նոր Դպրոց”ի աւանդութեան, “Մայ-
րերու Օր”ը կը տօնենք, բոյլատրուած սահմանի մէջ, ան-
հրաժեշտ կը նկատենք, այս շատ կարեւոր հարցը անգամ մը
եւս յարգելի ծննդաց եւ մասնաւորապէս, իրենց զաւակնե-
րուն վրայ գուրգուրացող Մայրերուն լուրջ ուշադրութեան
հերարկել։

Ցարգանօֆ

7 Մայիս 1950

ՏՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆ “ՆՈՐ ԴՊՐՈՅ”Ի

«Եոր Դպրոց»ի աշակերտութիւնը արտօնուած է «Ինձի» և «Աթլաս» սինեմաներուն մէջ Չօսուլարա Մահսուս եղած ներկայացումներուն ներկայ գտնուելու:

5—12—1950

Վ. Հ.

Տարւոյն մէջ 3—4 անգամ ձայնաւոր և տղոց ընդհանուր գործադրութեան նպաստով filmեր ցոյց կը արուին աշակերտութեան գործոցին մէջ:

1951—52 տարեչրջանին աշակերտութիւնը հաճոյքով գիտեց յաճախ գործոցին projection lumineuseին կողմէ ցոյց տրուած հետաքրքրաչարժ առարանները կամ բարոյալից պատմութիւնները:

***

Երաժշ. կուրսիւրու ուսիկնդրութիւն

Ամէն ԵՀ. կէսօր, Դ. և Շ. գասարանները կանոնաւոր կերպով կը հետեւին այս երաժշական մշակոյթին կարեւոր երաժիշտներու մասին ծանօթութիւններ կը արուին և անոնց գասական կառընները կ'ունինդրուին:

Այսպէս կը ծանօթանան կոմիտասի, Շահմարամի, Շօքէնի, Շուպէրթի, Մօցարդի, Պալսի, Պէթհովէնի ևն. ևն.:

***

Մանկապարտէզէն մինչեւ Ե. գասարանի աշակերտ-

ներէն անոնք որ նուազի կը հետեւին, տարին մէկ անգամ կը նուազին իրենց գաստիարակներուն և ընկերներուն ներկայութեան:

ՆՈՒԱԶԻ ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

13 ՄԱՐՏ 1952

Ինգչանուր առմամբ լաւ անցաւ: Եթէ քննադատութիւն մը ընկել պէտք ըլլայ, սա է թէ մեր պզափի արուեստագէտներուն քով համարձակութիւնը կը պակսի: Ինչո՞ւ խրաչիլ բազմութենէն, երբ անոնք համակրական զգացումով տոգորուած՝ եկած են ունկնդրելու:

Մարդ ըրած գործին վստահութիւնը պէտք է ունենայ: Ամէն պարագայի կը շնորհաւորեմ զիրենք և յաջողութիւններ կը մազթիմ:

Այս առթիւ կը պահանջեմ որ ամիս մը վերջ ալ երգահանդէս մը սարգուի: Դասեր կ'առնուին, կ'ուղեմ անը արգիւնքը տեսնել: Դասարանները զատ զատ և եթէ կարելի է, մասամբ ալ համախում մը:

13—3—1952

Վ. Հ.

«Եոր Դպրոց»ի մէջ կատարուած առաջին երգահանդէսը չատ յաջող եղաւ: Անշուշտ իրը առաջին փորձ իր թերութիւնները ունէր, բայց ընդհանուր առմամբ գոհունակութիւն պատճառեց:

Մասնաւորապէս «Դիդանիք»ի երգը լաւ պատրաստուած ըլլալու ապաւորութիւնը թողուց վրաս:

9—4—1952

Վ. Հ.

Ապրիլ 17 Հինգչարթի օրուան կէսօրուան զքօսանքին,
մեր նախկին շրջանաւարտներէն Պր. Ռուտի Ալթըրար-
մաք մեղի երաժշտական «անակնկալ» մը պիտի ներկա-
յացնէ:

27—3—1952

Վ. Հ.

Մանօք. — Տղաք անհամբերութեամբ կը սպասէին այդ
«անակնկալ»ին:

Պր. Ռուտի Ալթըրարմաք իր զործիքով ձայնագրուած
Կանչշան երգչախումբին համերգը ունկնդրել տուաւ-
աչակերտութեան:

* *

ԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱԽԱԲՈՅԹՆԵՐ

Աշակերտներէն չառեր իրենց տարեգարձը կամ անունը
կը տոնեն իրենց դասարանի ընկերներուն հետ և այդ առ-
թիւ փոքրիկ հաւաքոյթներ կը կաղմակերպուին: Տղաք
այսպէս հաճելի ժամանակ մը կ'անցընեն:

Կաղանդի հանդեսի Տպաւորութիւններ

Բնդիանուր կերպով բաւական լաւ պատրաստուած էր:
Մասնաւորապէս աչքի կը զարնէին սակայն գերակատար-

ներէն ոյանց գէպի յուշաբարը ուղղած ալնարկները: Էւ-
յասոյ, առանց չունի որսորդ մը ի՞նչ կ'արժէ:

Վասահ եմ թէ հետզհետէ աւելի յաջող ներկայացում-
ներ տեսնելու առիթներ պիտի ունենանք, մանաւանդ երբ
աւելի ներկայանալի բեմ մըն ալ պատրաստուի:

10—1—1952

Վ. Հ.

Ապրիլ 23 Չօսկ Բայրամի առթիւ կազմակերպուած
չափչառ չառ լաւ ապաւորութիւն թուուց աչակերտու-
թեան և ներկրներուն վրայ կը չնորհաւորե:

10—4—1952

Վ. Հ.

Մանօք. — Աս հանդիսներուն առթիւ, աղոց կողմէ չառ
սիրուն յայտադիրներ ալ կը պատրաստուին:

Տօնական օրերու առթիւ փոխադարձ չնորհաւորութիւն-
ներ անգի կ'ունենան:

Մանկապարտէզի սանիկները իրենց ձեռքով ներկած
կարմիր հանդիթները կը հրամցնեն միոս գասարաններուն:

Զատկի առթիւ ամէնքդ ալ կը չնորհաւորեմ և հաճելի
արձակուրդ մը կը չափթեմ: Խորհուրդ կուտաձ բոլոր
այն աշակերտներուն որ բաւականաչափ չեն աշխատած
մինչեւ հիմայ, այս վերջին եռամսեային չառ աշխատերով
ջանան ձեռք բերել իրենց կորսնցուցած ժամանակը:

9—4—1952

Վ. Հ.

Նոր Գոլոցի Գ. և Գ. դաստիարակութեան աշակերտութեան

Մայիս մէկի տօնին առթիւ չէիք մոռցած աւանդական ծաղկեպատկները հաստատել Տնօրէնութեան սենեալին գրան վրայ, հակառակ որ, աւազ, Ան որուն համար կը պատրաստէիք ոչ եւս է:

Եսրէր անշական ձեր այդ շարժումը խորունկ անդրադարձում մը կ'ունենայ սրտիս մէջ։ Կը դնահանում ձեր ազնիւ դժացումները և կը մաղթե՞մ որ ձեր կեանքը միշտ շրջապատռած ըլլայ Մայիսեան ծաղիկներու բոյլով և թոյրով։

Զեղ սիրող

4—5—1951

մ. Հ.

Յո Մայիս 1952 Ռուբաթ իրիկուն, Երդ դաստիարակութակները (շրջանաւարտուու) կը հրաւիրուն հրամաժամի թէյտուկանի մը չուրջ հաւաքուիլ իրենց դաստիարակներուն հետ քանի մը մտերքիկ և հաճելի ժամանելու համար։

26—5—1952

մ. Հ.

«Նոր Գոլոց»ի աւանդական գարձած մէկ սովորութեան համաձայն, բոլոր աշակերտութիւնը տարեշրջանին վերջին առաւաօտուն կը հրաւիրուի նախաձաչը զպրոցը միասին ընել իրեն հրացուած թութ կամ ելակեխառն կեռասով։

26—5—1951

մ. Հ.

Ծրանաւարտներու ալպօմէ խղուած

Սիրելի Սարգիս,

Այս տողերը զրած պահուս աչքիս տաջեւ կը պատկերանայ պարթեւ հասակդ և համակրելի դէմքդ։

Ֆիզիքական ուժ և բարի ու այլասէր նկարագիր, երկու պղպակներ են որոնք մեծապէս կը գիւրացնեն յաջող կեանք մը ունենալու համբան։

Ուժով ըլլալ, անսայթաք քալելու համար բարոյականի պարտագրած ձամբէն։

3 Յուլիս 1952

մ. Հ.

*****

«Նոր Գոլոց»ը իր նկարագրին և առաջադրութեանցը մէջ ճանչցնելու իր լաւագոյն միջոց տեկորդ չենք նըկատեր անգամ մը եւս այսակ արտաքերել ինչ որ իր ողբացեալ հիմնագիր՝ Յ. Թ. Հինգիեւն ըստ է վարժարանին Հիմնարկութեան 21 րդ Տարեգարձին առթիւ ըրած ուղերձին մէջ։ Ահաւասիկ ցայտուն ժամանելու համար։

...Զեր խանդ ավառութիւնները, ձեր կարճ և բացարձակ դատաստանները, նոյն իսկ ձեր անհոգութիւնները, վերջապէս ձեր «անառակութիւնները ունին իրենց սեղական հրապոյը, իրեւ ձեր տարիքին յատուկ բնական արտայատութիւններ, և երբեք բաղձալի բան մը չէ որ տղան բոլորովին մեռած ըլլայ չափահասին մէջ։ Բայց նոյնքան տղեղ և անբաղձալի բան մըն է, իրեւ անբնական բան, աղայութիւն մը որ բնականոն կերպով չի բարեշրջուիր՝ ընկերային պահանջներուն համաձայն։

Կը հետեւի թէ գոլոցին գործն է ձեզի վարժեցնել տակաւ, անզգալարար և տանց վասակար ցնցումներու,

Ճեր զբացողական կիանքը մտածողական կիանքին հակաչութիւն ենթարկելու, ճեր ցոլական գործերը խորհրդածեալ գործերու փոխելու, ներկան վայելելով հանգերձ ապագան ալ նշանարկելու, երեւոյթներուն տակ թագնուած զաղափարները պրապահելու:

Այսէնէն պղտի՛ գասարաններէն մինչեւ ամէնէն մեծ գասարանին մէջ, ամէն օր, ամէն վայրկեան, «Նոր Դպրոց»ը ասիթը չի փախցներ իր սաները վարժեցնելու, անոնց ամէն մէկին տարիքին թոյլատրած չափովը, իւրաքանչիւր օր քիչ մը նուազ տղայ ըլլալու: Այս օրն ալ պատեհ ասիթ մըն է որ պահ մը ջանաք ճեր թոչտուն ուշազրութիւնը կերպանցնել «ԻԱ. տարին թեւակոփել» խոռին իմաստին վրայ, համազուելու: Համար թէ ի՞նչ անձկութիւններու, ի՞նչ պայքարներու և ի՞նչ զոհողութիւններու գումար ը կը ներկայացնէ ան, փնտուելու համար թէ ի՞նչ եղեր է ճեր զպրոցը քանիւէ՛ տարի տաղ, երբ հինգ աշակերտով գործի ոկտեր է և հանդիսաւոր կերպով ուխտ բրեր է փարած մնալ իր խոհալին, համազուելու համար թէ ի՞նչպէս եղեր է որ, ամէնաչնչին դրամագլուխով մը, ասանց իր կողմէ ուեէ ճառու գովասանքի իր գործին համար ու ասանց վարդարեկելու ուրիշ կրթական հաստատութիւններ, ճեր զպրոցը երեք տարուան մէջ ունեցեր է Պոլսոյ հայ զպրոցներուն տարեգրութեանց մէջ աննախընթաց յաջողութիւն մը, համազուելու համար թէ ի՞նչպէս եղեր է որ հակառակ իրեւրայաջորդ և մէկը միւսէն աւելի զօրաւոր հարուածներու, ճեր զպրոցը կրցեր է կանդուն մնալ՝ ասանց երբեք անսպարիեշտ միջոցներու զիմելու: Որպէս զի ճեր հաշողումը աւելի թանձրանայ և աւելի խորունկ ըլլար, պէտք էր որ մօտէն անդեմակ ըլլայիք ճեր զպրոցին անձկութեանց, պայքարներուն, զոհողութիւններու մանրաժամութեանց, պէտք էր որ ապրա՞ծ ըլլայիք զանոնք Բայց եթէ աւտիկա անդարելի է ճեր ներկայ տարիքին և հանդամանքին մէջ, ասոր փոխարէն ճեր հասակը զերազանցապէս գուշակող հասակն է, ինչ որ զոնէ տարասամ կերպով կը զբացնէ ճեղի բոլոր այն գժուարութիւնները որոնցով շրջապատուած է զպրոցական գործը՝ ընդհանրապէս, և «Նոր Դպրոց»ը՝ մասնաւորապէս իցիւ թէ նոյն խոկ այս

տարտամ զիասակցութիւնը չզէր ձեզմէ իւրաքանչիւրը՝ ինքինքը երախտապարտ ցոյց տալու անկեղծօրէն՝ իր բարւոյն համար թափուած ջանքերուն, և այս կերպով թիթեւցնելու զպրոցին յոդնութիւնները:

Որդ, սիրելի պղաք, եթէ կ'ուղէք պրապահ մինչեալ իւրողութեանց պատճառները, և եթէ կ'ուղէք որ օգնեմ ձեզի գանելու զանոնք, ըսեմ ձեզի թէ եթէ ճեր գպրոցը մինչեւ հիմայ կրցեր է անուանօրէն կուրծք տալ ամէն ահամակ գժուարութեանց, հական պատճառը ու է որ իր ամբողջ ուժերը զործածեր է անեղծ պահելու համար իր ոգին: «Նոր Դպրոց»ը խոհալի գործ է, կ'ուղեմ կրկնել տարեկան, աւելի ձիչգ՝ առօրեայ այս յանկերգը, որքան ալ քմծիծաղով բնգուանուի ան՝ մեր ծայրայեղօրէն նիւթապահու գարուն կողմանէ: Իրը խոհալի գործ հիմերւեցաւ ան, և իրը խոհալի գործ միայն կրնայ ընել ան՝ ապրելու համար, բացի մէկ զոհողութիւնէ, այն է՝ իր խոհալին իսկ զոհողութիւնէն բանասաւեզծին խօսքերը պարագային յարամարցնելով, կրնայ ըսել ան՝ ևթէ ամէն ահամակ խոչընդուներու ուղեն զիս կարծանել, գիտցէք որ ես պիտի մնամ անսասան, խոկ եթէ այդ խոչընդուներ յաջողին ոզիս ալ խեղզել, ա՛հ, ա՛յն ասեն կ'իյնամ անկենդան:

Ըստը նաեւ ձեզի թէ՝ ճեր զպրոցը կրցեր է մնալ կանգուն, որպէսեաւ՝ ներշնչուելով կրսովի մարդոց օրինակէն, անխախտ հաւատքը ունեցեր է ան անսպաս կարելիս թեանց, ու խորտնկ հաւատք ունեցեր է նաեւ թէ անկեղծ, պարկեշտ գործ մը միշտ իր համակիրները ու խրախուսողները կ'ունենայ թէ ո՛րն է «Նոր Դպրոց»ի խոհալիը, ոգին, ճեր մէջէն հիները ունին զայն, խոկ նորերը պիտի ունենան՝ հիներուն պէս, իրենց ենթագիտակցութեան մէջ: Գալով ամէնէն հիներուն, «Նախկին»ներուն, անոնք որ հպարտ կը զգան ինքինքնին նախկին «Նոր Դպրոց»ցիներ ըլլալնուն, ասուել կամ նուազ խորունկ գիտակցութիւններ ունին արդ ոգիին և երջանիլ են զայն ծանօթացնելով իրենց շուրջը:

Բայց այս ոգին ծանօթացնելու երկու կերպ կայ, առաջին կերպը, որ ամէնէն սովորականն է, կը կայտնայ այդ ոգիին զրուատիքն ընելու մէջ՝ խօսքով:

երկրորդ կերպը, նուազ սովորական, կը կայանայ այդ սպին ապրելու մէջ հաւատարմօրէն, «Նոր Դպրոց»ի աչքը յարատեւօրէն սեւեռած գտնելուն մէջ իր ներոը, միջոցին ու ժամանակին մէջէն, ամէ՞ն տեղ, ամէ՞ն ժամ, ամէ՞ն տարիքի մէջ։

Հա՞րի է ըսել թէ առաջին կերպը — գիտնալ՝ առանց զործելու — ոչ միայն ուրախութիւն և հպարտութիւն չի պատճառեր «Նոր Դպրոց»ին, այլ և կոկիծով և կորանքով կը համարէ զայն Աւ, եթէ մեծ ցաւ է արդէն որ տարեկան արձակութենքուն, գպրոցին հսկողութենէն զերծ ժամերուն, մեր սաները, զոնէ անոնցմէ ոքանք, չսպրին, ցաւալիօրէն ուրանան այն կենցաղը, որուն ունակութիւնը իրենց տալ ճգնեցաւ «Նոր Դպրոց»ը, որքան առելի մեծ ցաւ և յուստչառութիւն պիտի ըլլար իրեն համար որ իր նախակին սաները, չիմա մեծցած, չի ցոլացնէին իրենց նկարագրով «Նոր Դպրոց»ի ոգին Դիտէք թէ ձեր գպրոցին ամէնէն առելի առած բանը կեզնէ, հետեւարար կրնաք երեւակայել թէ ի՞նչ կոկծով գարշանք կ'ազգէ իրեն կեզծ, պիտա՞կ «Նոր Դպրոց»ի մը, ուխտագրո՞ւք «Նոր Դպրոց»ի մը։

«Ոիրելի ժայր, «Նոր Դպրոց», այս անոյշ և հոգեյոյզ բաներով կ'ալզաքն «Նոր Դպրոց»ցիները առ իրենց սնուցիչ մայրն՝ հակել արթուն և անդուն իրենց նկարագրին վրայի ինչո՞ւ այդ խանդակաթ մօր ազգեցութիւնը չեն կրե՛ անոր բացակայութեանն ալ։

Ազնուականը ազնուականօրէն. — Այս խօսքն է զոր այսօր, մեր գպրոցին հիմնարկութեան իԱ. առքեմուտին առթիւ ձեր ամփոփուած ուշագրութեան կ'ուղեմ յանձնել։ Այդ խօսքը, մեր պարագային պատշաճեցուցուած, կը նշանակէ «Նոր Դպրոց»ի ոգին, պատիւը պահել։

Քիչ առաջ կ'ըսէի թէ՝ եթէ «Նոր Դպրոց»ը, հակառակ ամէն խոչընդուներու, յաջողեր է կանգուն մնալ, գլխաւոր պատճառը ան է որ իրեն ոգին անեղծ պահած է։ Արդ, այդ անտեսանելի ոգին տեսանելի ընողը ո՞վ է։ Ո՞չ պաքէն գուշ, «Նոր Դպրոց»ցիներդ, ձեր անկեղծ վարքով,

անկեղծ, այսինքն՝ նոյնը ամէն տեղ և ամէն առեն։ Պէտք է որ «Նոր Դպրոց»ցի մը ձանչցուի ոչ թէ իր համազգետով, ոչ թէ իր խուզուած զյուխով, այլ իր ոդիով, այսինքն, ի մէջ այլ բարեմասնութեանց, իր մայրինի լեզուին մասին նախանձախնդրութեամբը, իր անկեղծութեամբը, իր բարեկրթութեանը, անկեղծութիւն և բարեկրթութիւն, բնուանիքին ամէկ անդամին և սպասուորներուն հանգէղ, անկեղծութիւն և բարեկրթութիւն զանդէպ, անկեղծութիւն և բարեկրթութիւն՝ խաղի մէջ, մէկ բառով՝ միս և արխւն եզած անկեղծութիւն և բարեկրթութիւն։

«Նոր Դպրոց»ի նախակին սաներու օփումը իրարու ինչպէս նաեւ նուերու նես, ամենեն ազդու միջոցներէն մէկը պիտի ըլլար «Նոր Դպրոց»ի ոգիին պահպանման և արածման։ (*)

Ամոօրեայ թէյասեղանի մը չուրջ տիրող ջերմիկ մըթնոլորտ մը ի՞նչ զեղեցիկ արգիւնքներ պիտի առք։ Ամէն տարի, «Նոր Դպրոց»ի հիմնարկութեան տարեգարձին առթիւ, կ'արտայացուի Միութեան մը կազմութեան իզձը։ Ե՞րբ պիտի իրականանայ ան։

Եր մաղթեմ սիրելի տղաք — և ասիկա մաղթանքն է նաեւ Տիար Գալուստ Մալաթեանի ու բոլոր ձեր գտաւիրակներուն — կը մաղթեմ որ իԱ. տարեշըզանը զոր կ'ողջունենք այսօր՝ բեղուն հանգրուան մը ըլլայ զէպի ձմարիտ «Նոր Դպրոց»ականութիւն կատարած ձեր ձամբորդութեան մէջ. գտուարին ձամբորդութիւն, լի ժայռերով, գահամէժ խորխորատներով, բայց որուն կատարածին վրայ կը ժապի զալարագեղ ծաղկասփիւու մարդ մը, լուսաճաճնչ, սիրափայլ և կենսալիք, լոյսի ձառագայթումով, սիրոյ պարուրմամբ, կեանցի փայլատակումով։

Յ. Թ. Հինդիելե

... «Նոր Դպրոց»ը իբր իսկակի զործ հիմնուեցաւ եւ իբր իսկակի զործ միայն կրնայ ապրիլ ան...
Յ. Թ. Հինդիելե

Եւ այնպէս պիտի ապրիլ:

Վ. Հինդիելե

(*) Ընդդումը մերն է։

Տերեւնով կազմուած և տղանակուած գիրեր

Օռւան ներկայ աշակերտութեան
խթանիւարք

44 մաներով լուսաւորուած
կարկանդակը

Եղանակարսներու Ցանկ

ԽԵ.

1933—34 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Արայ Մէջթէրեան
2. Վահէ Ճօղէ Փողիչ
3. Պելլա Զիրաքեան
4. Պօղոս Տէր Յակոբեան
5. Անահիտ Բարունի
6. Արսէն Տիրամուրեան
7. Հրանդ Տէր Անդրէասեան
8. Եղուարդ Ղազիկեան
9. Ալիս Իւթիւնեան
10. Վարդսն Տէրտէրեան
11. Գոհարիկ Սարափեան
12. Արշալոյս Գահվէնեան
13. Նիկողոս Արբանեան

1934—35 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Ռիթա Եփրեմեան
2. Զենոբ Հիսարիեան
3. Անահիտ Սարափեան
4. Կարօ Եազուպեան
5. Ռիթա Տէր Յակոբեան
6. Զաւէն Միրտինեան
7. Արայ Ճիլաձեան
8. Արամ Եփրեմեան
9. Այսա Օհանեան
10. Արայ Քիւրտեան
11. Սօնիա Գէորգեան
12. Այսա Պիւքէր
13. Եղուարդ Մելիքեան
14. Ալիս Շահինեան
15. Աեղա Սիմոնեան
16. Սօնա Սիմոնեան
17. Արայ Քաջարեան
18. Անեփան Աքէլեան
19. Արտւուեկ Գաղաղեան
20. Աւելա Խոչեան

1935—36 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Մաքսուտ Յովակիմեան
2. Սեղա Քիւրտէլէնեան
3. Ժիրայր Օհանեան
4. Աննա Խուպէսէրեան
5. Արսինէ Այանեան
6. Մելինէ Շիրինեան
7. Եղուարդ Ասրափեան
8. Վարուժան Ճիզմէնեան
9. Զապէլ Ապանեան
10. Արբարփի Գէյազեան
11. Սօնա Խնդիրեան
12. Հիլտա Եռւառուֆեան
13. Գրիգոր Համբարձումեան
14. Անահիտ Անտոնեան
15. Սօնա Հաղարեան
16. Ալիս Կիւմիւշիւ
17. Շահան Գարագաչ
18. Գուրդէն Պալթանեան
19. Եղուարդ Կէվրէկեան

1936 — 37 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Սիլվա Հայպետեան
2. Գերձ Իսկէնտէր
3. Աեգա Եազլըեան
4. Միւզան Մարտիկեան
5. Ամին Թամալէլ
6. Վերժին Պապաեան
7. Կարօ Խոսմալը
8. Հրանտ Մարտիկեան
9. Եռուհան Գոլանձեան
10. Կարապետ Ճէղվէճեան
11. Տիգրան Տէր Զաւէնեան
12. Եռուպար Յակոբովիչ
13. Ալին Մինասեան

1937—38 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Արշաւիր Նառլեան
2. Սիլվա Դույումձեան
3. Այսա Օչանեան
4. Շահան Մարտուրովիկեան
5. Ալիս Չէրքէզեան
6. Աեգա Փափաղեան
7. Արայ Գանիկիեան
8. Եռուհան Եշանեան
9. Անահիտ Դարդան
10. Հերմինէ Աւչարեան
11. Լիւսի Վարդանեան
12. Տիրան Ճէլիկիեան
13. Պերձ Եռուսիկոլու
14. Մկրտիչ Բոլատեան
15. Մելինէ Պէօրէկձեան
16. Հերման Մորլեան
17. Վաղթէն Լուսիկեան
18. Ատեփան Մերախնեան
19. Շարէ Խնդիրեան
20. Արաբինէ Անտոնեան
21. Մարգրիտ Ճէլլանլը
22. Պերձ Ճէղվէճեան
23. Արտաչէս Թիւուրձան
24. Արայ Դամպարեան
25. Զուարթ Տէր Զաւէնեան
26. Սիլվա Չըրքըրքձեան
27. Թելմա Տօնէլեան
28. Էլուա Սոպրան
29. Հերման Առալեան
30. Մարտիկ Մոցիկեան

1938 — 39 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Եղուարդ Մութափեան
2. Աելիտա Արըքան
3. Աելիտա Հաւամձեան
4. Աիւզան Թիւլէքեան
5. Գարմէն Իւղիւմեմէզեան
6. Կարօ Եազլըեան
7. Հայկ Եազլուպեան
8. Միրվարդ Խորէնեան
9. Նասիա Արապանեան
10. Մանուէլ Մանուէլեան
11. Յակոր Մուրալեան
12. Աեգա Էլմասեան
13. Կարապետ Զէրկէրեան
14. Ենզարէթ Զէրկէրեան
15. Մէյլըլ Հազարեան
16. Շարէ Տիրատուրեան

17. Մայտա Մանիչակեան
18. Գառնիկ Առաքելեան
19. Պերձուհի Գույումումձեան
20. Պերձ Պարակէօպեան
21. Սիլվա Տէր Ներսէսեան
22. Մարի Ունանեան
23. Սեղա Շրուժեան
24. Նատիա Մատաթ
25. Սեղա Իզմիթիկեան
26. Միւզան Բչըան
27. Միւզան Ալման

1939 — 40 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Արայ Երեմեան
2. Մարգրիտ Անգրէասեան
3. Ժինէգ Գողիկ
4. Հերմինէ Պէօրէկեան
5. Խաչիկ Միրականեան
6. Ռիթա Զիվէր
7. Անահիտ Տէղէճեան
8. Արթօ Ասատուրեան
9. Սիլվա Երեմեան
10. Նատիա Գալիք
11. Ժագլին Մինասեան
12. Առման Առաքելեան
13. Պերձ Գույումձեան
14. Հիլտա Պահապըր
15. Արամ Պուրագ
16. Յովհաննէս Քէչիչեան
17. Արսինէ Տօնիկեան
18. Պատրիկ Պիւրէր
19. Եօլա Անդրանիկեան
20. Պերձ Լիւլէճեան
21. Պերձ Մոցիկեան
22. Էլիկ Լիւլէճեան
23. Անահիտ Գալութըլը
24. Արմինէ Թէփէլի
25. Աօփի Եօսմալը
26. Մարի Գարփարձեան
27. Ալին Գըրըքձեան
28. Տիգրան Յովակիմեան
29. Մաննիկ Արապեան

1940 — 41 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Ատեփան Մատուրեան
2. Այսա Տաղլարեան
3. Ալիս Գույումձեան
4. Աիւզան Ճանանան
5. Անահիտ Արապեան
6. Իւշա Գալուստեան
7. Եռուարդ Վարդանեան
8. Միոլիի Պէրպէրեան
9. Արփինէ Խորէնեան
10. Վիլմա Թէրզիեան
11. Եղուարդ Բարէն
12. Հիլտա Փափաղեան
13. Պետրոս Արապեան
14. Եփրեմ Տէօքմէճեան
15. Եռուպար Դապառանեան

1941 — 42 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Երուանդ Տաղյարեան
2. Կարպիս Մերտինեան
3. Արայ Նշանեան
4. Արայ Խոկէնտէր
5. Գետրոս Սամթման
6. Անդա Զիլէր
7. Շուշանիկ Անդրէասեան
8. Ասչիկ Թէփէլի
9. Նատիս Պէղազ
10. Գեղամ Գուտաք
11. Դրիգոր Եօսոմալը
12. Արթա Տիգրանեան
13. Հիլտա Ճէզիէնեան
14. Նատիս Պութանձեան
15. Մայտա Բօլտանեան
16. Վահան Ալման
17. Հերման Գամբարոսեան
18. Արթօ Տէմիրճի
19. Հայկ Աղամեան
20. Նուարդ Գույուժնեան

1942 — 43 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Մէրի Արխանեան
2. Պայծառ Տայիան
3. Սիլվա Եաչար
4. Հրանտ Ճանտան
5. Անդա Գույուժնեան
6. Արամ Իիւլիիւզ
7. Հիլտա Թիւլէքեան
8. Նիրվա Ճէնտէրէի
9. Գէաթրիս Մանուկեան
10. Պերճ Գնանեան
11. Միշէլ Միքայէլեան
12. Անիթա Վերթեր
13. Նաժան Յավուչիեան
14. Յավունիչս Չըրբըքնեան
15. Նորայր Երամեան
16. Մատրէն Թիւղէմէն
17. Կարապետ Խշանեան
18. Ախուզան Զինձիրճեան

1943 — 44 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Այտա Մորիեան
2. Շահան Յավակիմեան
3. Ռինէ Առամ
4. Խոմա Խոթանսուլեան
5. Առաման Գույուժնեան
6. Հայի Պապեան
7. Արայ Պօչչալը
8. Մաքուտ Խիւտավերտի
9. Վիքթորիս Գույուժնեան
10. Աշոտ Ճանտան
11. Ալիս Թիւրապեկ
12. Անդօ Միրականեան
13. Սիլվա Պէկիկեան
14. Սիլվա Թիւլէքեան
15. Նասիպ Մվանեան
16. Բինչա Ռէիսեան
17. Անդա Գարալը
18. Սիլվա Զէքի
19. Արմէն Աչըրեան
20. Թիւրէզա Աէֆէրեան

21. Այստա Օլէսոմէր
22. Անահիտ Տէմիշեան
23. Նատին Խտրեան
24. Լիստա Պութանձեան
25. Աօնա Օչանեան
26. Ալին Գարագուշ
27. Արայ Յակոբեան
28. Հերման Տիլան
29. Արլիտ Սիւնեան

1944 — 45 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Ալիքան Շչըտան
2. Անի Մուրատեան
3. Հիլտա Սօնէր
4. Աօնա Հասէր
5. Արթօ Փառլարեան
6. Արէտ Եօրկանեան
7. Վահչէ Գարալը
8. Արայ Թաթմար
9. Նուրհան Էքչեան
10. Ալին Տէմիշեան
11. Ճէքի Օչանեան
12. Ժանէթ Պայիան
13. Ալին Միւզարէքեան
14. Ալիս Սօոպրան
15. Արայ Իսաողլու
16. Արտմ Բիութէմ
17. Շահան Գալափեան
18. Նուրհան Խօրանանձեան
19. Վարդան Պէրպէրեան
20. Յարութիւն Ումութեան
21. Հիլտա Էքչէքնեան
22. Ալեքս. Անլիլեան
23. Գառաջէն Պելիին
24. Կարօ Զիւիր
25. Արայ Գէորգիան
26. Անդա Տէմիրճի
27. Անահիտ Գուլինտէքեան

1945 — 46 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

1. Գէորգ Պօյտանը
2. Բարսեղ Թուղլամեան
3. Աղանի Ծատուրեան
4. Արէտ Ճէզպայիրլեան
5. Նունէ Թանէթա
6. Մարի Զէքրէղեան
7. Պերճ Միքայէլեան
8. Անահիտ Բարունակ
9. Նելլի Կիրիթիւան
10. Վիլում Գարափեան
11. Լիտիա Լուսիկեան
12. Վերժին Արլագ
13. Ալիս Սահկանեան
14. Թագուհի Զապունեան
15. Արայ Գույուժնեան
16. Յակոբ Արապեան
17. Միլվիա Ալթըրարմար
18. Նատին Միիթարեան
19. Արթօ Բէրէքճի
20. Արայ Մութափեան
21. Միլվա Աճէմեան
22. Հիլտա Աճէմեան
23. Սիլվա Պայտա

1946 — 47 ՏԱՐԵԾՐՁԱՆ

1. Նատիա Գալէնտեր
2. Մառլէն Պէղազ
3. Ալին Բարունեակ
4. Այստա Շէրէֆ
5. Իռէն Բալտմուտեան
6. Գլուշդ Խւթիւնեան
7. Այստա Թէփէլի
8. Արմինէ Տէմիրձի
9. Արթօ Սլապեան
10. Օննիկ Վէզիրեան
11. Աեղա Յակոբեան
12. Մուրատ Փանսուեան
13. Շուշան Համամճեան
14. Աիլիա Պայման
15. Ազաւնի Արմուրատ
16. Ալին Գումէր
17. Մելլա Քէչեան
18. Վիզիտան Գասապեան
19. Այստա Պիւյիւքիափաղեան
20. Արփի Շամլեան
21. Իռմա Գարան
22. Նուրհան Թաշճեան
23. Յարութիւն Դունտաքձը

1947 — 48 ՏԱՐԵԾՐՁԱՆ

1. Առբունի Կարապետեան
2. Իռմա Բաքեիւզ
3. Միլվա Մագուլեան
4. Թագուհի Ծասուրեան
5. Արմինէ Փառլաքեան
6. Հայկուհի Գալիաքեան
7. Արթօ Բարսեղեան
8. Բարսեղ Տէմիրձի
9. Միլվա Կարապետեան
10. Ալիս Տիւլէրեան
11. Նորայր Մէքիքէր
12. Վարուժան Միսքճեան
13. Վերժին Գնանեան
14. Արամ Գույումճեան
15. Ֆուն Գալումճեան
16. Ազալի Մօրուքեան
17. Անահիտ Մվաճեան
18. Մարտիրոս Մարաչլեան
19. Արմինէ Պարտավեան
20. Խաչիկ Թիւքէկճեան
21. Մկրտիչ Զօդիկովլու
22. Աստղիկ Զէրէկըրեան
23. Շուշանիկ Էլմանեան
24. Արայ Օլթաձը
25. Գառլ Տալան
26. Առման Այալթուն
27. Ֆեռուի Մանուկեան
28. Լուիս Խէլիսեան
29. Արթօ Շէն
30. Աօնա Թերզեան
31. Տիրան Պիւյիւք Մադաեան
32. Ասեփան Վարժապետեան
33. Ճօն Կիւլպէնկ
34. Գոհարիկ Ֆնարդլեան
35. Աեղա Քրիստափոր

1948 — 49 ՏԱՐԵԾՐՁԱՆ

1. Այստա Գասապեան
2. Ոէլու Փասիազեան
3. Նատիա Թէքքելուրը
4. Արայ Փափազեան
5. Յակոբ Մազըրեան
6. Նուրհան Խարբուրդլեան
7. Նելլի Ալլահիւրափ
8. Արլիկ Թորոսապ
9. Եաժտա Թապաքոլլու
10. Արլիկ Շիւքիւրեան
11. Օննիկ Կիւլպէն
12. Մարթին Գանթարճեան
13. Էլիկոր Գևագուզ
14. Մանուշակ Էլմանեան
15. Նելլի Արմազանեան
16. Իոմա Մարուխան
17. Գրիգոր Օհանեան
18. Պերճ Արխանեան
19. Ռիթա Կիւլելիւզ
20. Անահիտ Խօրասանճեան
21. Եղուարդ Փափազեան
22. Գրիգոր Բաւրդեան
23. Այստա Արզար
24. Նուարդ Մէրլէրեան
25. Նելլի Պայման
26. Այստա Վասվառեան
27. Ալիս Վարժապետեան
28. Պերճ Մովսէսեան
29. Հրանտ Քիւրքճեան

1949 — 50 ՏԱՐԵԾՐՁԱՆ

1. Միհրան Տամպուրաճեան
2. Նատիա Լովէքան
3. Նուրհան Էքսէրճեան
4. Վահէ Մէքիքէր
5. Գրիգոր Շէրէմէդ
6. Հերման Մեծատուրեան
7. Յակոբ Տէմիրձի
8. Վերա Գրագուզ
9. Էլու Մարտիկեան
10. Տիրան Մանօհեան
11. Միհրան Իզմիթլեան
12. Աեղա Մմբատեան
13. Հերման Պասմաճեան
14. Տօնէլ Պէրպէրեան
15. Արթօ Մանդան
16. Վահէ Բաքար
17. Նէժրա Մէփէր
18. Խաչիկ Գեղեցիկ
19. Ռուտի Ալթըրարմաք
20. Ալին Կիւլպէնկ
21. Ժագլին Ապանեան
22. Միլվա Միւժտէվէր
23. Վարուժան Գարպաքճեան
24. Ժանէթ Էնֆիյէճեան
25. Ժոնժ Հարպուզարի

1950 — 51 ՏԱՐԵԾՐՁԱՆ

1. Լուիս Գալափաթ
2. Ալին Ճիւմէճեան
3. Անի Թորգոմեան
4. Մօնա Թէփէլի

5. Եռւրհան Տուխանեան	14. Երջանիկ Էլմանեան
6. Եռւրհան Ֆնորդեան	15. Ռուրէն Մանուէլեան
7. Աստղիկ Ալպար	16. Հերժան Սարեան
8. Ժազլին Պէյլիեան	17. Եղուարդ Նիքօթեան
9. Արէտ Արալանեան	18. Լիլեան Ենիօրկան
10. Խռմա Գալիքար	19. Եստիս Գարանեան
11. Քերովրէ Վառվառեան	20. Գալուստ Արվագեան
12. Այստ Խովէլքըեան	21. Արամա Բէքմէդ
13. Արայ Քէյփէր	

1951 — 52 ՏԱՐԵԾՐՁՈՒՅԹ

1. Պերճ Վարդանեան	13. Անդրանիկ Դայնաքլը
2. Արայ Գարսան	14. Եռւապար Մինասեան
3. Սարգիս Տողրամանեան	15. Սամեփան Բաքեիւզ
4. Արայ Մանոհան	16. Արայ Աօնէր
5. Ճէմմա Հասէր	17. Տիանա Աահիլ
6. Լեռտ Պօհչալը	18. Կարօ Իէորդեան
7. Արլիմ Զիւրիւքաիչ	19. Հերժան Պէնլիեան
8. Ալին Փառլաքեան	20. Շահնուր Զամպաք
9. Դէորդ Ռւզունփափաղեան	21. Պետիկ Բալուեան
10. Ժիրայր Հանրանէսեան	22. Առման Հալանեան
11. Ալին Յովհաննէսեան	23. Օննիկ Օհանեան
12. Եսաիս Ավանեսան	24. Հիլմա Եօսմանեան

Համարակութիւններ

- 1.— ՔՄԱՆ ԵՒ ՀԻՆԴ ՏԱՐՈՒԱՆ ԿԵՍՆՔ ՄՌ
(«Եոր Դպրոց»ի Քսանեհինդամեայ Յորելեանին առ-
թիւ գրուած, Դպրոցին կեանքը և ուղղութիւնը
պատկերացնող հատոր. Յ. Թ. Հինդեան, Սպառած)
  - 2.— ՅՈՒՇԱԲ ՀԱՆ (Յ. Թ. Հինդեանի վաթսունամեայ զոր-
ծունէութեան Յորելեանը)
  - 3.— «Յ. Թ. Հինդեան 1866—1950» (իր մահուան առթիւ)
  - 4.— ԴԻԴԱՆԻՔԻ ՓՈՔՔԻԿ ՆԱԽՈԲԵԿՆԵՐԸ
  - 5.— ՄԵԶԱԲ ՈՒԽ ԵՒ ԱԱՓՔԻՉԻՆ ԱՃԿԵԲՏԸ
  - 6.— ԲԱԴԱՊՈՒՄ ՈՐՍՈՐԴԸ
- Sպայց
ընթերցման
յատուկ
պատմուածներ*

«Յ. Թ. Հինդեան Համարակական Ֆօն»